

รายงานฉบับสมบูรณ์

กิจกรรมส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพ
การผลิตและเศรษฐกิจชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แพลตฟอร์ม แพลตฟอร์มบ่มเพาะหมู่บ้านวิทยาศาสตร์

(Science Community Incubator : SCI)

โครงการหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง

(Food Bank ลำปางหลวง) ปีที่ 2

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวศิริพร อำทอง

เครือข่ายคลินิกเทคโนโลยี สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

เสนอต่อ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน
(ปี 2568)

โครงการหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง
(Food Bank ลำปางหลวง) ปีที่ 2

ดำเนินงานโดย

นางสาวศิริพร อ่ำทอง

รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งนภา ช่างเจรจา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สันติ ช่างเจรจา

ดร. ภัทรภรณ์ ศรีสมรรถการ

ดร. สุภาวดี แซ่ม

ดร. พยุงศักดิ์ มะโนชัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นีอร โฉมศรี

นายสันติพงษ์ ศิลปะสมบูรณ์

นายนพดล สันเทพ

เครือข่ายคลินิกเทคโนโลยี สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

202 หมู่ที่ 17 ต.พิชัย อ.เมือง จ.ลำปาง

โทรศัพท์ 054-342553 โทรสาร 054-342550

www.lartc.rmutl.ac.th

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมที่สนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานภายใต้การประสานงานของเครือข่ายคลินิกเทคโนโลยีสถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ขอขอบพระคุณสมาชิกเกษตรกรเครือข่ายตำบลลำปางหลวง บ้านนางเหลียว บ้านม้า และบ้านจู้ด ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง วิทยาการปราชญ์เกษตรจังหวัดลำปาง ตลอดจนเครือข่ายหน่วยงานในพื้นที่ สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ที่ให้ความสนใจและมี ส่วนสนับสนุนจัดกิจกรรมการเรียนรู้พื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพของเกษตรกร ผู้เพาะเห็ด ขอขอบคุณศพก.อำเภอเกาะคา สำนักงานเทศบาลตำบลลำปางหลวง และไร่ยาวรัตน์ ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ที่อนุเคราะห์เป็นวิทยากรและวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับดำเนินงาน ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนที่สนับสนุนและช่วยเหลือในการดำเนินงานทางคณะดำเนินงานขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ ที่นี้

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ชื่อโครงการ โครงการหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง) ปีที่ 2

คณะดำเนินงาน

1. นางสาวศิริพร อ่ำทอง
2. รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งนภา ช่างเจรจา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สันติ ช่างเจรจา
4. ดร. ภัทรภรณ์ ศรีสมรรถการ
5. ดร. สุภาวดี แซ่ม
6. ดร. พยงค์ศักดิ์ มะโนชัย
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิอร โฉมศรี
8. นายสันติพงษ์ ศิลปะสมบูรณ์
9. นายนพดล สันเทพ

ระยะเวลา 1 ปี (ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568)

บทนำ

โครงการเรื่อง “หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง) ปีที่ 2” มีวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนาและส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และการปรับใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรสูงวัยในชุมชนตำบลลำปางหลวง โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญดังนี้:

1. เพื่อพัฒนาชุมชนบ้านนางเหลียวให้มีความเข้มแข็งในการพึ่งตนเอง โดยนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่เข้ามาใช้ในการจัดการผลผลิตทางการเกษตรให้มีคุณภาพ
2. เพื่อนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาปรับประยุกต์ใช้สร้างพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชนของตำบลลำปางหลวง ให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพของชุมชนตำบลลำปางหลวง
3. เพื่อสร้างเครือข่ายและการบูรณาการร่วมของหน่วยงานในพื้นที่หน่วยงานภาคการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาธนาคารอาหารชุมชนของตำบลลำปางหลวงอย่างยั่งยืน

โครงการนี้มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะและความรู้ของเกษตรกรสูงวัยในพื้นที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมและนวัตกรรมพร้อมเข้ามาปรับใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชนได้อย่างยั่งยืน

สถานการณ์ด้านการเกษตรของตำบลลำปางหลวง พบว่าการปลูกพืชของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นพืชเชิงเดี่ยวซ้ำๆ ในพื้นที่เดิม ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน มีการใช้สารเคมีทางการเกษตรสำหรับการทำนาข้าวในปริมาณสูง จึงทำให้เกษตรกรมีต้นทุนในการผลิตพืชที่สูงขึ้นในทุกๆ ปี ปัญหาในเรื่องการระบาดของศัตรูพืช ทำเกษตรกรต้องพึ่งพาการใช้สารเคมีทางการเกษตรเป็นจำนวนมาก ปริมาณผลผลิตทางการเกษตรที่ได้ลดปริมาณลง คุณภาพต่ำ

และไม่ได้มาตรฐาน ทำให้เกษตรกรขายผลผลิตไม่ได้ราคา จำเป็นต้องขายผลผลิตในราคาที่ขาดทุน นอกจากนี้เกษตรกรบางกลุ่มที่ปลูกไม้ผลไม่ยืนต้น ในฤดูกาลผลิตมีราคาตกต่ำ เกษตรกรยังเข้าไม่ถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ช่วยในการนำผลผลิตมาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้มีงานวิจัยและองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตพืช และการดูแลรักษา การจัดการโรค และแมลงศัตรูพืชอย่างถูกวิธี การจัดการระบบการให้น้ำ และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลลำปางหลวงเพื่อสร้างมาตรฐานการผลิตพืชผักสวนครัวที่มีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน

การดำเนินโครงการนี้จะเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเกษตรกรสูงวัยในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจะมีการจัดอบรมและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายท้องถิ่นจะช่วยให้ชุมชนสามารถนำความรู้และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน

ผลลัพธ์ที่คาดหวังคือเกษตรกรสูงวัยในชุมชนตำบลลำปางหลวงจะมีทักษะและความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง และชุมชนได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับท้องถิ่นจะช่วยให้ชุมชนมีพื้นที่การเรียนรู้ที่ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

สรุปบทเรียน

การดำเนินงานตามเป้าหมายของโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน “หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง ปีที่ 2)” ปี 2568 โดยการสนับสนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในพื้นที่ทำการผลิตพืชผักสวนครัว พืชผักสมุนไพร เห็ด และพืชอาหารของกลุ่มเกษตรกรเครือข่าย บ้านนางเหลียว บ้านม้า และบ้านจู้ด ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ที่มีความต้องการพัฒนาอาชีพพืชผักสวนครัว พืชผักสมุนไพร และพืชอาหาร ให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด และเป็นแหล่งอาหารของคนด้อยโอกาสในชุมชน การดำเนินงานของโครงการฯให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของหน่วยงานสนับสนุนของภาครัฐในพื้นที่สร้างกิจกรรมเชิงบูรณาการร่วมกันโดยให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ใช้องค์ความรู้ที่เกิดจากการวิจัยของคณะดำเนินงานมาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงและเข้าใจความรู้ได้ง่ายยิ่งขึ้น สร้างกลไกการมีส่วนร่วมหลังมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยใช้การทดลอง และการลงมือปฏิบัติจริงเป็นฐานสร้างการเรียนรู้ให้เกษตรกรเกิดองค์ความรู้เฉพาะและเหมาะสมต่อการนำไปขยายผลใช้จริงในการจัดการผลิตพืชผักสวนครัว พืชผักสมุนไพร เห็ด พืชอาหารในท้องถิ่น และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อจำหน่าย การดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้โครงการเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจชุมชนมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องเป็นห่วงโซ่ตั้งแต่ต้นทางในการจัดการผลิตจนถึงระยะสุดท้ายของการเก็บเกี่ยวผลผลิต และปลายทางสุดท้ายคือการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์เกษตรของชุมชน ที่ตรงตามเป้าหมายด้านคุณภาพและมีมาตรฐานความปลอดภัย ตลอดจนกลไกการจำหน่ายผลผลิตเพื่อให้เกษตรกรได้มีประสบการณ์ในการจัดการผลิตที่เน้นคุณภาพเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและเกิดผลตอบแทนรายได้ที่มีความคุ้มค่า ภายใต้การดำเนินงานโครงการฯพบปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการผลิตพืชที่มีคุณภาพ คือ การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืชอย่างถูกวิธี การจัดการระบบการให้น้ำที่เหมาะสม ถือว่าเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยของเกษตรกรที่ยังไม่มีพื้นฐานความรู้ด้านการจัดการผลิตในเชิงธุรกิจขาดเป้าหมายโดยส่วนใหญ่มักใช้การปลูกผักเป็นอาชีพเสริม รองจากการทำนาปลูกข้าว ทำให้ไม่สามารถพัฒนาเป็นอาชีพหลักที่สร้างรายได้ในเชิงธุรกิจได้อย่างแท้จริง แต่ภายใต้แนวทางการดำเนินงานของโครงการฯ มีแนวโน้มความเป็นไปได้ในแนวทางการพัฒนาอาชีพที่มุ่งเป้าเชิงธุรกิจได้ โดยสรุปในการดำเนินงานถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้โครงการฯ ได้ผลผลิตที่สอดคล้องตามเป้าหมายที่กำหนดมีสมาชิกที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวนทั้งสิ้น 107 ราย สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด 7 ราย ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำเอาความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้คิดเป็น ร้อยละ 100 โดยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในด้านเป็นรายได้หลัก/รายได้เสริม นำไปใช้ทันที ในครัวเรือน โดยสามารถนำความรู้/องค์ความรู้ที่ได้รับไปขยายผลต่อในด้านการประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่ และไปต่อยอดในการปฏิบัติดูแลรักษาพืชผักสวนครัว พืชผักสมุนไพร พืชอาหารในชุมชน และมีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อจำหน่ายเป็นรายได้เสริม ที่ปลูกในครัวเรือนให้มีการเจริญเติบโตที่ดี ได้ผลผลิตสามารถใช้ลดรายจ่ายในครัวเรือนและช่วยเพิ่มรายได้ต่อเดือน ในช่วง 3,500 – 5,000 บาท/เดือน มากถึงร้อยละ 100.00

สำหรับการประเมินรายได้ที่เพิ่มขึ้น พบว่า ผู้เข้าอบรมมีรายได้เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 6,433.33 บาท/เดือน หรือ 77,200 บาท/ปี และผลตอบแทนของโครงการ มีมูลค่า 13.65 เท่าของงบประมาณที่ได้รับการอุดหนุน ดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 แสดงค่าเป้าหมายและผลลัพธ์จากการดำเนินงานของโครงการ หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปาง หลวง (Food Bank ลำปางหลวง ปีที่ 2)

ผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการ/ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย (หน่วยนับ)	ข้อมูลที่ต้อง จัดเก็บ
1.จำนวนผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี (คน)	107	30
2.ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับการถ่ายทอดฯ	100	100
3.ร้อยละผู้รับการถ่ายทอดฯ มีการนำไปใช้ประโยชน์	100	100
4.จำนวนเทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอด 4.1 เทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์อินทรีย์ 4.2 เทคโนโลยีการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์คุณภาพ 4.3 การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสมของชุมชน 4.4 การจัดทำธนาคารเมล็ดพันธุ์ชุมชน 4.5 การจัดทำธนาคารอาหารชุมชน	5	5
5.สัดส่วนผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการดำเนินงานคลินิกเทคโนโลยีโครงการเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับ	เท่ากับหรือ มากกว่า 1	13.65

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 รายละเอียดโครงการ	1
ข้อเสนอโครงการปี 2568	1
บทที่ 2 ผลการดำเนินงานถ่ายทอดเทคโนโลยี	28
แผนการดำเนินงานของโครงการ	29
สรุปขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด	30
การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของโครงการ	38
บทที่ 3 สรุปผลการดำเนินงาน	44
สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในภาพรวม ผลผลิต และผลลัพธ์ของโครงการ ค่าเป้าหมายในแต่ละปี	44
สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการ	44
การประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ	45
สรุปกิจกรรมที่บรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงานของโครงการ	50
สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณตามรายการกิจกรรมที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ	51
ภาคผนวก	52
ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน	53
รายชื่อผู้เข้าร่วมอบรม	69

บทที่ 1 รายละเอียดโครงการ

แบบฟอร์ม

2

5

6

8

ข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
การส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน

แพลตฟอร์มบ่มเพาะหมู่บ้านวิทยาศาสตร์
Science Community Incubator : SCI

แพลตฟอร์มบ่มเพาะหมู่บ้านวิทยาศาสตร์ (Science Community Incubator : SCI) จัดทำขึ้นเพื่อให้ทีมนักวิจัยได้นำความรู้และประสบการณ์ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปแก้ปัญหา โจทย์ของการพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มโอกาสของการเข้าถึง วทน. ทั้งนี้ แพลตฟอร์ม SCI จึงมุ่งเน้นการนำ วทน. ไปพัฒนาพื้นที่เพื่อสร้างชุมชนวิทยาศาสตร์ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยคนในชุมชนมีหลักคิดเชิงวิทยาศาสตร์ สามารถพึ่งพาตนเองได้ สร้างการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ และสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง “นักวิทย์ชุมชน (STI changemakers)” เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนและท้องถิ่นในการบริหารจัดการตนเอง มีความสามารถในการบริหารห่วงโซ่คุณค่าเพื่อเศรษฐกิจชุมชน ตลอดจนมีการสร้างระบบข้อมูลและแพลตฟอร์มความรู้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก โดยมีเป้าหมายสุดท้าย (ultimate goal) คือ การสร้างโอกาสให้ชาวบ้าน ได้ลุกขึ้นมาแก้ปัญหาของชุมชนเอง สร้างความเข้มแข็งเพื่อสร้างรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาวสู่การสร้าง “นวัตกรรมชุมชน” ต่อไป

ขั้นตอนการพัฒนา	แนวทางเบื้องต้น
ปีที่ 1 อยู่รอด สมาชิกในชุมชนสามารถรับรองความรู้และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์	การให้ความรู้ เทคโนโลยีที่เหมาะสม ผ่านการอบรม บ่มเพาะให้คำปรึกษา สร้างต้นแบบ
ปีที่ 2 เข้มแข็ง ชุมชนสามารถเป็นต้นแบบและสามารถถ่ายทอดความรู้ไปยังชุมชนอื่น ๆ	จัดให้สมาชิกในชุมชนได้ฝึกถ่ายทอดความรู้ บ่มเพาะเพื่อเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมในอนาคต
ปีที่ 3 เติบโต ชุมชนสามารถคิด สร้าง พัฒนานวัตกรรมของตนเอง เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่	เสริมทักษะที่จำเป็นต่อการสร้างนวัตกรรมชุมชนของตนเอง

☐ โครงการใหม่

☒ โครงการต่อเนื่องปีที่ 2

☐ โครงการต่อเนื่องปีที่ 3

1. ชื่อหน่วยงาน : สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

2. ชื่อโครงการ : หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง) ปีที่ 2

3. ห่วงโซ่คุณค่า(Value chain) : NO-04 : นวัตกรรมเพื่อเกษตรปลอดภัย

4.รายชื่อผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ร่วมโครงการ :

รายชื่อผู้ร่วมโครงการ ระบุชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง เบอร์โทร อีเมล	หน้าที่รับผิดชอบ ในโครงการ ¹	องค์ความรู้/เทคโนโลยี/ นวัตกรรมที่รับผิดชอบใน โครงการ	ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้อง กับโครงการ ²
1. นางสาวศิริพร นามสกุล อ่ำทอง เบอร์โทร 088-290-3171 Email: amthong56@gmail.com	หัวหน้าโครงการ	1. การผลิตพืชในระบบ เกษตรปลอดภัย 2. การจัดการโรคพืชด้วย ชีววิธีและผสมผสาน 3. การถ่ายทอดองค์ความรู้ เกี่ยวกับการเพาะเห็ดชนิด ต่างการผลิตเห็ดที่มี คุณภาพ การดูแลรักษา ระบบการจัดการน้ำ ภายในโรงเรือน การ จัดการโรคและแมลง	1. หัวหน้าโครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต เห็ดปีที่ 1-3 ปี 2564- 2566 2. ความเชี่ยวชาญด้านโรค พืช 3. อาจารย์ประจำสาขาพืช ศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลล้านนา ลำปาง
2. รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งนภา ช่างเจรจา ตำแหน่ง อาจารย์ Email: changjeraja@hotmail.com โทรศัพท์ 083-2034040	ผู้ร่วมโครงการ	-การผลิตพืชปลอดภัย	-การผลิตพืชปลอดภัย -การจัดการธาตุอาหารพืช -การผลิตไม้ดอก -เทคโนโลยีชีวภาพทาง การเกษตร
3. ผศ. สันติ ช่างเจรจา ตำแหน่ง อาจารย์ Email: C_sunti@hotmail.com โทรศัพท์ 086-7304040	ผู้ร่วมโครงการ	-การผลิตพืชในระบบ ปลอดภัย -ระบบการให้น้ำในโรงเห็ด	-การผลิตพืชในระบบ ปลอดภัย -เทคโนโลยีการผลิตไม้ผล -การจัดการธาตุอาหารพืช -การให้ปุ๋ยพร้อมกับระบบการ ให้น้ำ -การจัดการดินน้ำปุ๋ยที่ เหมาะสมต่อการผลิตพืช - ระบบการให้น้ำในโรงเห็ด
4. ดร.ภัทรภรณ์ ศรีสมรรถการ ตำแหน่ง: อาจารย์ สถาบันวิจัยเทคโนโลยี เกษตร มทร.ล้านนา โทร: 085-0562339	วิทยากร/ ผู้เชี่ยวชาญ	1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ อาหารและเครื่องดื่มสุขภาพ จากผักและผลไม้อินทรีย์ (มะเขียง หม่อน ผักเชียงดา	1. การพัฒนาอาหารสุขภาพ/ ผักและผลไม้ 2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีเครื่องดื่ม

Email: patr99@hotmail.com , s_patr@yahoo.com		ฟักทอง ถั่วเหลือง เสาวรส หัว บุก มะม่วง ฯลฯ) 2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เนื้อสัตว์สุภาพ (ไส้อ้ว หมูยอ ไส้กรอกไขมันต่ำ ฯลฯ) 3. การพัฒนาสถานที่ผลิต ตามมาตรฐาน GMP, HACCP และการขอ เครื่องหมาย อย.	(น้ำผลไม้ ไวน์ผลไม้) 3. เทคโนโลยีเนื้อสัตว์และ ผลิตภัณฑ์ 4. การพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการผลิตอาหาร เช่น GMP, HACCP
5. ดร.สุภาวดี แซ่ม ตำแหน่ง: อาจารย์ โทร: 089-9399136 Email: chamsupawadee@gmail.com	ผู้ร่วมโครงการ	1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ อาหารจากผักและธัญพืช อินทรีย์ (ข้าว หัวบุก ธัญพืช ฯลฯ) 2. การพัฒนาสถานที่ผลิต ตามมาตรฐาน GMP, HACCP และการขอ เครื่องหมาย อย.	1. เทคโนโลยีแป้ง 2. เคมีอาหาร 3. เทคโนโลยีการแปรรูป อาหาร
6. ดร. พยงค์ศักดิ์ มะโนชัย โทรศัพท์ : 094-609-7997 E-mail: pkmanochai1972@gmail.com	ผู้ร่วมโครงการ	เทคโนโลยีการแปรรูปอาหาร การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร การออกแบบโรงงานและ เครื่องจักร การวางแผนผัง โรงงาน	เทคโนโลยีแปรรูปอาหาร การ พัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร การ ออกแบบเครื่องจักร ออกแบบ และวางแผนผังโรงงาน
7. ผศ.ดร. นีอร โฉมศรี	ผู้ร่วมโครงการ	เทคโนโลยีการแปรรูปอาหาร และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ อาหาร	การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร และเครื่องดื่มด้วยการ ประยุกต์ใช้จุลินทรีย์ เอนไซม์ จากจุลินทรีย์
10. นายสันติพงษ์ ศิลปะสมบูรณ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข สำนักงานเทศบาลตำบลลำปางหลวง อำเภอ เกาะคา จังหวัดลำปาง โทร.089-7559010	ผู้ร่วมโครงการ	ผู้แทนหน่วยงาน/ผู้ ประสานงานชุมชน	ผู้แทนหน่วยงานในชุมชน
11. นายนพดล สันเทพ ประธาน Smart Farmer ภาคเหนือ โทร. 083-4732588	ผู้ร่วมโครงการ	ผู้ประสานงานชุมชน	เทคโนโลยีการผลิตเห็ดแบบ ครบวงจร

5. ลักษณะโครงการ : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ใน ☐ ที่ต้องการและกรอกข้อมูลพร้อมหลักฐานตามที่ระบุ

- ☐ 5.1 เป็นโครงการที่กลุ่มเป้าหมายอยู่ในฐานข้อมูลแผนงานการให้บริการคำปรึกษาและข้อมูลเทคโนโลยี (ปีที่ให้คำปรึกษา.....)
- ☐ 5.2 เป็นโครงการที่มีผู้ร่วมโครงการมีความเชี่ยวชาญในทุกประเด็นปัญหาและครอบคลุมทุกห่วงโซ่คุณค่า (ปรากฏในชื่อผู้เสนอโครงการและผู้ร่วมโครงการหรือแผนการดำเนินโครงการ)
- ☒ 5.3 เป็นโครงการต่อเนื่องที่เคยได้รับการสนับสนุนจากโครงการคลินิกเทคโนโลยีหรือโครงการที่เคยดำเนินการ มาแล้วจากแหล่งทุนอื่น (ปีที่ดำเนินการ 2567)
☞ แนบผลการดำเนินงานและผลสำเร็จที่ผ่านมาประกอบด้วย
- ☐ 5.4 เป็นโครงการใหม่ (ไม่เคยดำเนินการหรือรับงบประมาณจากแหล่งใด) โดยเป็นโครงการที่
- ☐ 1) เป็นความต้องการของชุมชน โดยได้แนบหลักฐานตามแบบสำรวจความต้องการ (แบบฟอร์มแสดงเจตจำนงเข้าร่วมแพลตฟอร์ม SCI)
- ☐ 2) มาจากสมาชิกอาสาสมัครวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (โปรดระบุชื่อผู้นำ) ...โดยได้แนบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการ (แบบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการหรือเทคโนโลยี)
- ☐ 3) เป็นข้อเสนอความต้องการของจังหวัด/ท้องถิ่น ผ่านทางหน่วยงาน อว. ในพื้นที่ เช่น อว.ส่วนหน้า หน่วยปฏิบัติการเครือข่าย อว. ระดับภาค
- ☐ 5.5 เป็นผลงานวิจัยและพัฒนาที่มีความพร้อมในการนำไปแก้ไขปัญหามุมชน/หมู่บ้าน

6. หลักการและเหตุผล :

โครงการต่อเนื่อง

อาชีพการเกษตรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย และมีความสำคัญต่อระบบความมั่นคงทางอาหารของโลก เกษตรกรรมเป็นต้นทางการผลิตปัจจัยการดำรงชีวิต คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย การเพิ่มขึ้นของประชากรส่งผลต่อความต้องการปัจจัยดังกล่าวเพิ่มมากยิ่งขึ้น การเพิ่มผลผลิตในภาคการเกษตรสามารถทำได้โดย การขยายพื้นที่การผลิต การเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ และการลดการสูญเสียในกระบวนการผลิตโดยรวม การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรส่งผลต่อความต้องการที่อยู่อาศัย ทำให้เกิดการรุกพื้นที่เข้าไปยังพื้นที่การเกษตรเดิม ส่งผลให้พื้นที่ทำการเกษตรลดจำนวนลง รวมไปถึงสภาพภูมิอากาศที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ปัญหาร้ายพิบัติทางธรรมชาติ การระบาดของโรคแมลงศัตรูพืช ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง การขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร ทำให้มีต้นทุนในการผลิตเพิ่มสูงขึ้น แต่ราคาและคุณภาพของผลผลิตลดลง ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรในอนาคต แม้ปัญหาภาคการเกษตรในปัจจุบันจะมีมากมาย แต่ก็ยังมีกลุ่มบุคคลจำนวนไม่น้อยที่สนใจปรับเปลี่ยนมาทำอาชีพเกษตร และต้องการเข้าสู่กระบวนการผลิตพืช แต่กลุ่มคนเหล่านี้ยังขาดทักษะและความรู้ในวิชาชีพที่เฉพาะทางด้านการเกษตรที่สำคัญ โดยเฉพาะในด้านการจัดการพืช คือ การรู้จักพันธุ์พืช ชนิดพืช วัฏจักร วงจรชีวิต ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโต คุณภาพ และความต้องการของผู้บริโภค และต้องรู้จักวิธีการจัดการ การปลูกพืชทั้งกระบวนการผลิต เริ่มตั้งแต่ระยะก่อน

ปลูก จนถึงระยะเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การยืดอายุการเก็บรักษา การจำหน่ายผลผลิต รวมไปถึง การบริหารความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น การปลูกพืชเป็นการค้ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก แม้จะมีองค์ความรู้ของการปลูกพืชชนิดนั้น ๆ เผยแพร่สู่สาธารณะ แต่ละวิธีก็เทคนิคและหลักการที่แตกต่างกันไปตามความเชี่ยวชาญเหล่านั้น ซึ่งความรู้เหล่านี้อาจมีการเผยแพร่ผ่านสื่อหรือไม่ได้เผยแพร่ หรือบางความรู้ที่เผยแพร่ไม่ได้ ผ่านการวิจัยและพัฒนา ทำให้เมื่อนำมาทำซ้ำแล้วได้ผลไม่เหมือนเดิม การคัดเลือกองค์ความรู้ทางวิชาการผ่าน การทำงานวิจัยและการพัฒนา ถ่ายทอดและขยายผลสู่เกษตรกร เป็นการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ใน การทำการเกษตร เป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและเพิ่มความสามารถในการทำการเกษตรให้กับเกษตรกรได้ อย่างยั่งยืน

ตำบลลำปางหลวง เป็นตำบลที่มีผู้พิการทุกกลุ่มอายุ ร้อยละ 4.25 ของประชากรทั้งหมด และตำบลมี ประชากรที่เป็นผู้สูงอายุ ถึงร้อยละ 26.03 ของประชากรทุกกลุ่มอายุ โดยผู้สูงอายุเป็นผู้สูงอายุ วัยต้น ร้อยละ 13.14 ของประชากรทั้งหมด วัยกลาง 70-79 ร้อยละ 5.85 ของประชากรทุกกลุ่มอายุ ส่วนใหญ่กลุ่มคนพิการและ สูงอายุได้รับเงินช่วยเหลือเบี้ยยังชีพเพียงอย่างเดียวเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน จากการสำรวจเพื่อสอบถาม ความต้องการให้ช่วยเหลือในช่วงโควิดในกลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการและติดเตียง จำนวน 2,347 คนพบว่า มีผู้สูงอายุ และคนพิการ มีต้องการอาหารและความต้องการอาชีพเพื่อเสริมรายได้ นอกจากนั้นจะเป็นหน้ากากอนามัย เจล แอลกอฮอล์ และผ้าอ้อมอนามัย โดยเทศบาลตำบลลำปางหลวงได้ให้การสนับสนุนหน้ากากอนามัยสำหรับคน พิการไปแล้ว 6,650 ชิ้น เจลสำหรับกลุ่มติดเตียงและสูงอายุจำนวน 170 ขวด

ด้านอาหารและอาชีพ ได้ประชุมแลกเปลี่ยนกับ ผู้ใหญ่บ้านกำนัน ประธาน อสม. 13 หมู่บ้าน เพื่อหา แนวทางในการจัดหาอาชีพที่สามารถทำได้และมีต้นทุนของแต่ละชุมชน พบว่า มีแหล่งทุนชุมชนคือมีเครื่องผลิต ก้อนเชื้อเห็ดของกลุ่มคนพิการหมู่ที่ 3 บ้านป่าเหียง แต่ขาดงบประมาณในการผลิตและขาดการบริหารจัดการที่ดี โดยอุปกรณ์เครื่องมือชุดนี้สามารถผลิตจำหน่ายเป็นก้อนเห็ดชนิดต่างๆ ออกจำหน่ายเพื่อหาทุนในตลาดทั่วไป และจำหน่ายราคาถูกให้กับชุมชน เพื่อนำกำไรมาสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มคนคนพิการสูงอายุ ติดเตียงและ ครอบครัว ผลผลิตจากเห็ดสามารถนำมาแปรรูปอาหารจากเห็ดที่เก็บได้นาน เช่น น้ำพริกเห็ด ข้าวเกรียบเห็ด และ การนำเห็ดไปประกอบกับผักชนิดอื่นเป็นชุดอาหารกึ่งสำเร็จรูปพร้อมปรุง เช่น ชุดแกงแค ชุดน้ำพริก หรือการนำ ผักที่มีในชุมชนมารวมกับ เห็ดประกอบเป็นอาหารปรุงสุกจำหน่ายราคาถูกให้กับประชาชนในชุมชนในช่วงโควิด หรือการรับจัดอาหารและอาหารว่างของการประชุมของหน่วยงานในพื้นที่และนอกพื้นที่ หัวใจของการพัฒนา นวัตกรรมอาชีพโดยมีชุมชนเป็นฐาน คือการวางระบบแบรนด์และการตลาดชุมชนที่อยู่ในรูป ตลาดสดชุมชน และ ตลาดสดชุมชนออนไลน์ นำครอบครัวของคนพิการสูงอายุและติดเตียงรวมถึงประชากรที่ตกงานด้อยโอกาสใน ชุมชนจากโควิด มาเป็นแรงงานในการบริหารจัดการตลาด จัดระบบการจำหน่ายประชาสัมพันธ์ Facebook ,เพจ ,Line และจัดระบบชนิดและจำนวนสินค้าผลิตผลเกษตรชุมชน อาหารปรุงสุก อาหารกึ่งสำเร็จรูปพร้อมปรุง อาหารแปรรูป พร้อมจัดระบบการส่งแบบไรเตอร์ชุมชนโดยใช้แรงงานของชุมชนที่ว่างงาน โดยสามารถขยายผล โดยการนำก้อนเชื้อเห็ดที่ไม่ออกดอก เศษอาหารมาหมักกับใบไม้ ผสมกับแกลบ กาบมะพร้าว ดิน ขี้วัวขี้ควาย เพาะปลูกเป็นไม้พอกอากาศ ไม้มั่งคล และต้นกล้าพืชผักสวนครัว เพิ่มรายได้และเป็นการขยายพันธุ์พืชผักในชุมชน

เป็นการพัฒนาอาชีพเกษตรอินทรีย์ครัวเรือนสู่วัตกรรมการอาหารสุขภาพชุมชนโดยกลุ่มคนพิการ ตำบลลำปางหลวง อำเภอกะเคา จังหวัดลำปาง

กลุ่มเป้าหมายของโครงการวิจัย ประกอบด้วย คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ จำนวน 100 คน จาก 13 หมู่บ้าน ตำบลลำปางหลวง อำเภอกะเคา จังหวัดลำปาง โดยแยกออกเป็น ประกอบด้วย คนพิการ และผู้ดูแล 28 คนผู้ว่างงานจำนวน 7 คนแรงงานนอกระบบรวมทุกประเภทจำนวน 75 คน ซึ่งจะมีเกณฑ์ของกลุ่มเป้าหมาย คือ เป็นคนพิการหรือผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพจากเทศบาลตำบลลำปางหลวง หรือได้รับการรับรองจากสถานบริการสาธารณสุขหรือผู้นำชุมชน และผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์เป็นกลุ่มที่ว่างงาน และแรงงานนอกระบบประเภทเกษตรกรรม บริการ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ที่มีความสนใจ ความพร้อมในการพัฒนาศักยภาพและทักษะอาชีพ จากการสมัครร่วมโครงการพัฒนาอาชีพเกษตรอินทรีย์สู่อาหารสุขภาพชุมชน ผ่านผู้ใหญ่บ้านกำนัน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยชุมชนร่วมประเมินความพร้อมของครัวเรือนว่ามีพื้นที่ในการดำเนินการเกษตร หรือญาติครอบครัวสนับสนุนช่วยเหลือพื้นที่ดำเนินการเกษตร และชุมชนพร้อมช่วยเหลือในกรณีที่มีปัญหา

จากปัญหาความต้องการอาหารและอาชีพ ทีมนักวิจัยได้ประชุมแลกเปลี่ยนกับ คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลลำปางหลวง ผู้ใหญ่บ้านกำนัน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ของ 13 หมู่บ้านในตำบลลำปางหลวง เพื่อหาแนวทางในการจัดหาอาชีพที่สามารถทำได้โดยใช้ต้นทุนของชุมชนเป็นหลัก พบว่า มีแหล่งทุนชุมชน คือมีเครื่องผลิตก้อนเชื้อเห็ดของกลุ่มคนพิการหมู่ที่ 3 บ้านป่าเหียง แต่ยังขาดงบประมาณในการผลิตและขาดการบริหารจัดการที่ดี อีกทั้งอุปกรณ์เครื่องมือชุดนี้สามารถผลิตจำหน่ายเป็นก้อนเห็ดชนิดต่างๆ ออกจำหน่ายเพื่อหาทุนในตลาดทั่วไป และจำหน่ายราคาถูกให้กับชุมชน เพื่อนำกำไรมาสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มคนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียงและครอบครัว ผลผลิตสามารถนำมาแปรรูปอาหารที่เก็บได้นาน เช่น น้ำพริกเห็ด ข้าวเกรียบเห็ด และการนำเห็ดไปประกอบกับผักที่มีในชุมชนประกอบเป็นอาหารจำหน่ายราคาถูกให้กับประชาชนในชุมชนในช่วงโควิด ฉะนั้นการมองทุนชุมชนที่มีอยู่จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการต่อยอดให้เกิดอาชีพในชุมชนตำบลลำปางหลวง ที่จะเชื่อมโยงไปถึงการพัฒนาวัตกรรมการอาชีพ ซึ่งหัวใจของการพัฒนานวัตกรรมการอาชีพโดยมีชุมชนเป็นฐาน คือการเรียนรู้เพิ่มทักษะและวางแผนการผลิต การตลาด ที่กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ประกอบการจำหน่ายในตลาดสดชุมชน ตลอดจนการพัฒนาเป็นตลาดสดชุมชนออนไลน์ โดยใช้แรงงานของชุมชนที่ว่างงาน ที่เป็นครอบครัวของคนพิการ สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสที่ตกงานด้อยโอกาสในชุมชนจากโควิด มาเป็นแรงงานในการบริหารจัดการตลาด จัดระบบการจำหน่ายประชาสัมพันธ์และบริหารจัดการชนิดและจำนวนผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน ในรูปอาหารสด และอาหารแปรรูป โดยสามารถขยายผล เพิ่มรายได้และเป็นการขยายพันธุ์พืชผักในชุมชนเป็นการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ครัวเรือนสู่วัตกรรมการอาหารสุขภาพชุมชนโดยกลุ่มคนพิการ ตำบลลำปางหลวง อำเภอกะเคา จังหวัดลำปาง

กลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มผู้สูงอายุ เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย กลุ่มอาชีพนอกภาคการเกษตร กลุ่มผู้พิการ และคนดูแลผู้พิการ จำนวน 13 หมู่บ้าน ตำบลลำปางหลวง อำเภอกะเคา จังหวัดลำปาง โดยมีเกณฑ์คือเป็นคนพิการที่มีบัตรคนพิการ หรือ ได้รับเบี้ยยังชีพจากเทศบาลตำบลลำปางหลวง หรือ ได้รับการรับรองจากสถานบริการสาธารณสุข โดยเป็นคนพิการที่มีความสนใจ ความพร้อมในการพัฒนาอาชีพ จากการสมัครผ่านผู้ใหญ่บ้านกำนัน อสม. โดยชุมชนประเมินความพร้อมของครัวเรือน ว่ามีพื้นที่ในการดำเนินการเกษตรหรือญาติครอบครัวสนับสนุนช่วยเหลือพื้นที่ดำเนินการเกษตร และชุมชนพร้อมช่วยเหลือในกรณีที่มีปัญหา โดยแบ่งกลุ่มเป็น 4 กลุ่มๆละ 25 คน พัฒนา

แนวคิดในการบริหารจัดการในเรื่องการเกษตรอินทรีย์ครัวเรือน การเป็นผู้ประกอบการรายครัวเรือน และการรวมตัวเป็นเครือข่ายผู้ประกอบการตำบล การจัดการระบบการตลาดชุมชนแบบตลาดสดครัวเรือนและตลาดสดออนไลน์ ระบบการบริหารจัดการแบรนด์และจัดส่งสินค้าผลิตภัณฑ์ของชุมชน การพัฒนาอาหารแปรรูป อาหารกิ่งสำเร็จรูป และอาหารปรุงสุก

ข้อมูลชุมชน

ตำบลลำปางหลวง มีประชากรที่เป็นคนพิการทุกกลุ่มอายุ ร้อยละ 4.25 และผู้สูงอายุร้อยละ 26.03 ของประชากรทุกกลุ่มอายุ โดยสามารถแยกออกเป็นผู้สูงอายุวัยต้น 60-69 ปี ร้อยละ 13.14 ผู้สูงอายุวัยกลาง 70-79 ปี ร้อยละ 5.85 จากการสำรวจเพื่อสอบถามความต้องการให้ช่วยเหลือในช่วงโควิดในกลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการและติดเตียง จำนวน 2,347 คน พบว่า มีผู้สูงอายุและคนพิการ มีต้องการอาหารและความต้องการอาชีพเพื่อเสริมรายได้ นอกจากนั้นจะเป็นหน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์ และผ้าอ้อมอนามัย โดยเทศบาลตำบลลำปางหลวงได้ให้การสนับสนุนหน้ากากอนามัยสำหรับคนพิการไปแล้ว 6,650 ชิ้น แอลกอฮอล์สำหรับกลุ่มติดเตียงและผู้สูงอายุจำนวน 170 ขวด ประชากรกลุ่มเปราะบางตำบลลำปางหลวง ที่ควรได้รับการสนับสนุนอาชีพ คือ กลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มคนพิการ ที่รวมกันคิดเป็นร้อยละ 30.28 ของประชากรทั้งหมดของตำบลลำปางหลวง และ ร้อยละ 82.25 ของกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มคนพิการ ได้รับเงินช่วยเหลือเบี้ยยังชีพเพียงอย่างเดียวเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน จึงทำให้เกิดภาวะหนี้สินและการว่างงาน โดยประชากรทั้ง 2 กลุ่มเมื่อได้รับการพัฒนาศักยภาพและทักษะก็สามารถประกอบอาชีพหารายได้เพื่อใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากปัญหาความต้องการอาหารและอาชีพ ทีมหน่วยพัฒนาอาชีพได้ประชุมแลกเปลี่ยนกับ ผู้ใหญ่บ้านกำนัน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ของ 13 หมู่บ้านในตำบลลำปางหลวง เพื่อหาแนวทางในการจัดหาอาชีพที่สามารถทำได้โดยใช้ต้นทุนของชุมชนเป็นหลัก พบว่า มีแหล่งทุนชุมชนคือมีเครื่องผลิตก้อนเชื้อเห็ดของกลุ่มคนพิการหมู่ที่ 3 บ้านป่าเหียง แต่ยังขาดงบประมาณในการผลิตและขาดการบริหารจัดการที่ดี อีกทั้งอุปกรณ์เครื่องมือชุดนี้สามารถผลิตจำหน่ายเป็นก้อนเห็ดชนิดต่างๆ ออกจำหน่ายเพื่อหาทุนในตลาดทั่วไป และจำหน่ายราคาถูกให้กับชุมชน เพื่อนำกำไรมาสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มคนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียงและครอบครัว ผลผลิตสามารถนำมาแปรรูปอาหารที่เก็บได้นาน เช่น น้ำพริกเห็ด ข้าวเกรียบเห็ด และการนำเห็ดไปประกอบกับผักที่มีในชุมชนประกอบเป็นอาหารจำหน่ายราคาถูกให้กับประชาชนในชุมชนในช่วงโควิด ฉะนั้นการมองทุนชุมชนที่มีอยู่จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการต่อยอดให้เกิดอาชีพในชุมชนตำบลลำปางหลวง ที่จะเชื่อมโยงไปถึงการพัฒนาวิถีกรรมอาชีพ ซึ่งหัวใจของการพัฒนานวัตกรรมอาชีพโดยมีชุมชนเป็นฐาน คือการเรียนรู้เพิ่มทักษะและวางแผนการผลิต การตลาด ที่กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ประกอบการจำหน่ายในตลาดสดชุมชน ตลอดจนการพัฒนาเป็นตลาดสดชุมชนออนไลน์ โดยใช้แรงงานของชุมชนที่ว่างงาน ที่เป็นครอบครัวของคนพิการสูงอายุและผู้ด้อยโอกาสที่ตกงานด้อยโอกาสในชุมชนจากโควิด มาเป็นแรงงานในการบริหารจัดการตลาด จัดระบบการจำหน่ายประชาสัมพันธ์ และบริหารจัดการชนิดและจำนวนผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน ในรูปอาหารสด และอาหารแปรรูป โดยสามารถขยายผล เพิ่มรายได้และเป็นการขยายพันธุ์พืชผักในชุมชนเป็นการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ครัวเรือนสู่นวัตกรรมอาหารสุขภาพชุมชนโดยกลุ่มคนพิการ ตำบลลำปางหลวง อำเภอกะเคอะ จังหวัดลำปาง

การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ จำนวน 100 คน จาก 13 หมู่บ้าน ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง โดยแยกออกเป็น ประกอบด้วย คนพิการและผู้ดูแล 28 คน ผู้ว่างงานจำนวน 7 คน แรงงานนอกระบบรวมทุกประเภทจำนวน 75 คน ซึ่งจะมีเกณฑ์ของกลุ่มเป้าหมาย คือ เป็นคนพิการหรือผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพจากเทศบาลตำบลลำปางหลวง หรือได้รับการรับรองจากสถานบริการสาธารณสุขหรือผู้นำชุมชน และผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์เป็นกลุ่มที่ว่างงาน และแรงงานนอกระบบ ประเภทเกษตรกร บริการ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ที่มีความสนใจ ความพร้อมในการพัฒนาศักยภาพและทักษะอาชีพ จากการสมัครร่วมโครงการพัฒนาอาชีพเกษตรกรอินทรีย์สู่อาหารสุขภาพชุมชน ผ่านผู้ใหญ่บ้านกำนัน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยชุมชนร่วมประเมินความพร้อมของครัวเรือนว่ามีพื้นที่ในการดำเนินการเกษตร หรือญาติครอบครัวสนับสนุนช่วยเหลือพื้นที่ดำเนินการเกษตร และชุมชนพร้อมช่วยเหลือในกรณีที่มีปัญหา

กลุ่มเป้าหมายเป็นประชากรที่ไม่มีอาชีพหลักทำให้รายได้ไม่พอใช้จ่ายประจำวัน โดยในกระบวนการฝึกอาชีพจะแบ่งออกเป็นกลุ่ม 4 กลุ่มๆละ 25 คน คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มพระธาตุฯ ประกอบด้วย หมู่ที่ 1,2,7,8,11

กลุ่มที่ 2 กลุ่มกลาง ที่ประกอบด้วย หมู่ที่ 3,4

กลุ่มที่ 3 กลุ่มม้า ประกอบด้วย หมู่ 6,9,13

กลุ่มที่ 4 กลุ่มจู้ด ประกอบด้วย หมู่ 5,10,12

การแบ่งกลุ่มเป็นการแบ่งกลุ่มตามสภาพพื้นที่หมู่บ้านใกล้เคียงเพื่อลดขั้นตอนในการประสานงาน เพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการทำงาน เนื่องจากสถานการณ์โควิดที่ต้องแบ่งกิจกรรมเป็นกลุ่มเล็กลงตามมาตรการการควบคุมโรค ความแตกต่างของผู้สูงอายุและคนพิการที่มีสมรรถนะที่แตกต่างอาจต้องใช้แบบประเมินสมรรถนะเพื่อแบ่งกลุ่มในการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ เพื่อพัฒนาแนวคิดในการบริหารจัดการในเรื่องการเกษตรอินทรีย์ครัวเรือน การเป็นผู้ประกอบการรายครัวเรือน และการรวมตัวเป็นเครือข่ายผู้ประกอบการ

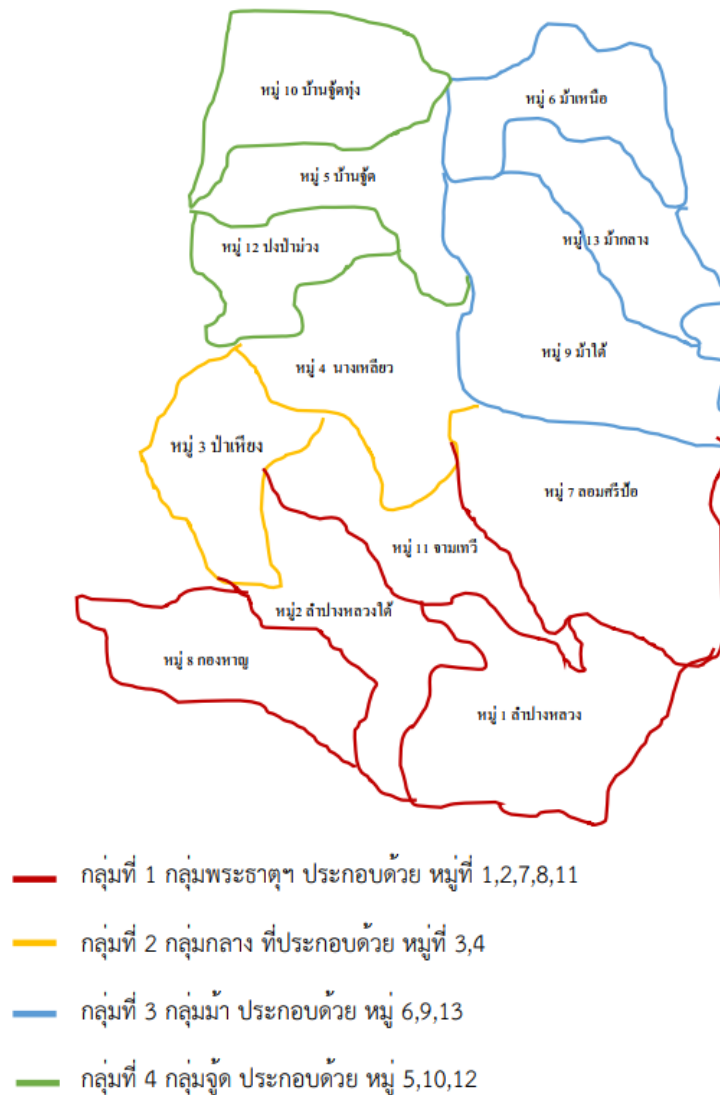
ทั้งนี้การพัฒนาอาชีพในกลุ่มเป้าหมาย อาจมีข้อจำกัดในเรื่องแรงงานที่อาจไม่มีประสิทธิภาพเหมือนคนทั่วไป จึงต้องนำคนทั่วไปคือครอบครัวและผู้ดูแล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เข้ามาช่วยเหลือสนับสนุน เริ่มจากครอบครัวของกลุ่มเป้าหมาย มาเป็นแรงงานสนับสนุน บริหารจัดการระบบการตลาด เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน เพราะชุมชนช่วยเหลือชุมชน ในรูปลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เหลือแบ่งปัน สร้างอาชีพในชุมชน การสร้างสังคมเอื้ออาทรแบบเดิมที่พึ่งพาตนเองช่วยเหลือกันในอดีต แต่เพิ่มระบบการบริหารจัดการแบบมืออาชีพเท่าเทียม ครอบคลุม โดยมีชุมชนเป็นฐานการวิเคราะห์ชุมชน

การวิเคราะห์ชุมชน

ตำบลลำปางหลวง มีทั้งหมด 13 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่1 บ้านลำปางหลวง , หมู่2 บ้านใต้ , หมู่3 บ้านป่าเหียง , หมู่4 บ้านนางเหลียว , หมู่5 บ้านจู้ด , หมู่6 บ้านม้าเหนือ , หมู่7 บ้านล้อมศรีป้อ , หมู่8 บ้านกองหาญ , หมู่9 บ้านแม่ใต้ , หมู่10 บ้านจู้ดเหนือ หมู่ที่ 11 บ้านจามเทวี หมู่ที่ 12 บ้านปางม่วงและหมู่ที่ 13 บ้านม่กลาง แบ่ง

พื้นที่กลุ่มเป้าหมายเป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มพระธาตุฯ ประกอบด้วย หมู่ที่ 1,2,7,8,11 กลุ่มกลาง ที่ประกอบด้วย หมู่ที่ 3,4 กลุ่มที่ 3 กลุ่มม้า ประกอบด้วย หมู่ 6,9,13 และกลุ่มที่ 4 กลุ่มจู้ด ประกอบด้วย หมู่ 5,10,12

แผนที่ตำบลลำปางหลวงแบ่งกลุ่มตามพื้นที่

4

ตำบลลำปางหลวง มีพื้นที่รวมประมาณ 28 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 18,303 ไร่ หรือพื้นที่ประมาณ ร้อยละ 5.08 ของพื้นที่ของอำเภอ ประชากรทั้งสิ้น 9,461 คน แยกเป็น ชาย 4,540 คน หญิง 4,921 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ยประมาณ 345 คน/ตารางกิโลเมตร การทำงานด้านสุขภาพมีหน่วยงาน โรงพยาบาลส่งเสริมตำบลบ้านจู้ด รับผิดชอบ 7 หมู่บ้านคือ หมู่ที่ 4,5,6,9,10,12,13 และศูนย์บริการสาธารณสุขลำปางหลวง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลลำปางหลวง รับผิดชอบ 6 หมู่บ้านคือหมู่ที่ 1,2,3,7,8,11 ตำบลลำปางหลวงมีทุนการทำงานในพื้นที่ คือ ชมรมคนพิการตำบลลำปางหลวง ที่ก่อตั้งโดย คนพิการและครอบครัวคนพิการตั้งแต่ปี 2558 มาตรฐาน ISO องค์กรคนพิการ เป็นแกนหลักในการเชื่อมประสานคนพิการในทุกหมู่บ้าน ,ชมรมผู้สูงอายุตำบลลำปางหลวง ,ผู้ใหญ่บ้านกำนันทั้ง 13 หมู่บ้าน ,คณะอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 257 คน และการทำงานร่วมกับเครือข่าย คือ เครือข่ายไร่เยาวรัตน์ แหล่งเรียนรู้เกษตรอินทรีย์วิถีพอเพียง ศูนย์บริการคนพิการ

ทั่วไปจังหวัดลำปาง สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านจู้ต สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเกาะคา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มูลนิธินวัตกรรมทางสังคม มูลนิธิพิทักษ์ดวงตาลำปาง ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน

ศูนย์บริการสาธารณสุขลำปางหลวง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลลำปางหลวงเป็นหน่วยงานสุขภาพที่ถ่ายโอนมาตั้งแต่ปี 2550 เป็นสถานีนามายถ่ายโอนแห่งแรกและแห่งเดียวในจังหวัดลำปาง หน่วยงานจึงเป็นหน่วยงานที่บริการด้านสุขภาพเหมือนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และทำหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมคือการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้ง 13 หมู่บ้านของตำบลลำปางหลวง ร่วมกับแกนนำชุมชนและผู้นำชุมชนในพื้นที่ อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน ซึ่งเป็นฐานทุนของชุมชนที่จะเป็นทีมหนุนเสริมในพื้นที่ให้กับกลุ่มเป้าหมายมองเรื่องของการสร้างระบบการทำงานแบบเครือข่ายชุมชนเป็นฐาน เริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจแผนงานโครงการ การติดตามกลุ่มเป้าหมายก่อน-หลังโครงการ และการหนุนเสริมช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายระหว่างฝึกทักษะอาชีพ

ข้อมูลวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำไปใช้แก้ปัญหา

ประเด็นปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหาด้วย วทน. / การบริหารจัดการ
- กลุ่มคนด้อยโอกาส ผู้พิการ คนนอกภาคการเกษตร ผู้ยากจน ผู้มีรายได้น้อย ขาดแคลนแหล่งอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัย แนวทางการผลิตพืชอาหารให้เพียงพอต่อความต้องการ - ปัญหาโรคแมลงศัตรูพืช การใช้สารเคมีทางการเกษตรที่มากเกินไปจนเกิดความเป็นพิษ - ต้นทุนการผลิตที่สูง ผลผลิตล้นตลาด รายได้ต่ำ - เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ วิธีการทำเกษตรที่เปลี่ยนไป	- การผลิตพืชระบบ GAP - การผลิตพืชระบบอินทรีย์ - การใช้พลังงานทดแทนจากพลังงานแสงอาทิตย์ - การเกษตรระบบ Smar Farm - การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์พืชและธนาการอาหารชุมชน - การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีการแปรรูป ถนอมอาหารด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม

กรณีโครงการต่อเนื่อง

การดำเนินงานตามเป้าหมายของโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน “หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง ปีที่ 1)” ปี 2567 โดยการสนับสนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในพื้นที่ทำการผลิตพืชผักสวนครัว พืชผักสมุนไพร เห็ด และพืชอาหารของกลุ่มเกษตรกรเครือข่าย บ้านนางเหลียว บ้านม้า และบ้านจู้ต ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ที่มีความต้องการพัฒนาอาชีพพืชผักสวนครัว พืชผักสมุนไพร และพืชอาหาร ให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด และเป็นแหล่งอาหารของคนด้อยโอกาสในชุมชน การดำเนินงานของโครงการฯให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของหน่วยงานสนับสนุนของภาครัฐในพื้นที่สร้างกิจกรรมเชิงบูรณาการร่วมกันโดยให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ใช้อองค์ความรู้ที่เกิดจากการวิจัยของคณะดำเนินงานมาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงและเข้าใจความรู้ได้ง่ายยิ่งขึ้น สร้างกลไกการมีส่วนร่วมหลังมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยใช้การ

ทดลอง และการลงมือปฏิบัติจริงเป็นฐานสร้างการเรียนรู้ให้เกษตรกรเกิดองค์ความรู้เฉพาะและเหมาะสมต่อการนำไปขยายผลใช้จริงในการจัดการผลิตพืชผักสวนครัว พืชผักสมุนไพร เห็ด และพืชอาหาร การดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้โครงการเพิ่มศักยภาพเกษตรกรชุมชนมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องเป็นห่วงโซ่ตั้งแต่ต้นทางในการจัดการผลิตจนถึงระยะสุดท้ายของการเก็บเกี่ยวผลผลิต และปลายทางสุดท้ายคือการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์เกษตรของชุมชน ที่ตรงตามเป้าหมายด้านคุณภาพและมีมาตรฐานความปลอดภัย ตลอดจนกลไกการจำหน่ายผลผลิตเพื่อให้เกษตรกรได้มีประสบการณ์ในการจัดการผลิตที่เน้นคุณภาพเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและเกิดผลตอบแทนรายได้ที่มีความคุ้มค่า ภายใต้การดำเนินงานโครงการฯ พบปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการผลิตพืชที่มีคุณภาพ คือการจัดการโรคและแมลงศัตรูพืชอย่างถูกวิธี การจัดการระบบการให้น้ำที่เหมาะสม ถือว่าเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการพัฒนาทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยของเกษตรกรที่ยังไม่มีพื้นฐานความรู้ด้านการจัดการผลิตในเชิงธุรกิจขาดเป้าหมายโดยส่วนใหญ่มักใช้การปลูกผักเป็นอาชีพเสริม รองจากการทำนาปลูกข้าว ทำให้ไม่สามารถพัฒนาเป็นอาชีพหลักที่สร้างรายได้ในเชิงธุรกิจได้อย่างแท้จริง แต่ภายใต้แนวทางการดำเนินงานของโครงการฯ มีแนวโน้มความเป็นไปได้ในแนวทางการพัฒนาอาชีพที่มุ่งเป้าเชิงธุรกิจได้ โดยสรุปในการดำเนินงานถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้โครงการฯ ได้ผลผลิตที่สอดคล้องตามเป้าหมายที่กำหนดมีสมาชิกที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวนทั้งสิ้น 107 ราย สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด 7 ราย ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำเอาความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้คิดเป็น ร้อยละ 100 โดยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในด้านเป็นรายได้หลัก/รายได้เสริม นำไปใช้ทันที ในครัวเรือน โดยสามารถนำความรู้ นำองค์ความรู้ที่ได้รับไปขยายผลต่อในด้านการประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่ และไปต่อยอดในการปฏิบัติดูแลรักษา พืชผักสวนครัว พืชผักสมุนไพร และพืชอาหาร ที่ปลูกในครัวเรือนให้มีการเจริญเติบโตที่ดี ได้ผลผลิตสามารถใช้ลดรายจ่ายในครัวเรือนและช่วยเพิ่มรายได้ต่อเดือน ในช่วง 3,500 – 5,000 บาท/เดือน มากถึงร้อยละ 95.00 สำหรับการประเมินรายได้ที่เพิ่มขึ้น พบว่า ผู้เข้าอบรมมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 6,950 บาท/เดือน หรือ 83,400 บาท/ปี และผลตอบแทนของโครงการ มีมูลค่า 9.81 เท่าของงบประมาณที่ได้รับการอุดหนุน ดังตาราง

ตารางสรุปผลการดำเนินงานโครงการปีที่ 1/2567

ปี 2567

ผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการ/ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย (หน่วยนับ)	ข้อมูลที่ต้อง จัดเก็บ
1.จำนวนผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี (คน)	107	20
2.ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับการถ่ายทอดฯ	80	99.70
3.ร้อยละผู้รับการถ่ายทอดฯ มีการนำไปใช้ประโยชน์	60	100
4.จำนวนเทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอด 4.จำนวนเทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอด 4.1 การถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตพืชระบบอินทรีย์ 4.2 การถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตพืชระบบ GAP 4.3 การผลิตพืชด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม 4.4 กระบวนการขอรับรองมาตรฐานการผลิตพืช 4.5 การนำเทคโนโลยีระบบ Smart Farm มาประยุกต์ใช้ในการผลิตพืชผักสวนครัว และเห็ด	5	5
5.สัดส่วนผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการดำเนินงานคลินิกเทคโนโลยีโครงการเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับ	เท่ากับหรือ มากกว่า 1	9.81

ผลการดำเนินงานทุกปีที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ปี 2567

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ปีงบประมาณ 2567		การนำไปใช้ประโยชน์	วิทยากรตัว คูณ	มูลค่าทาง เศรษฐกิจ
		แผน	ผล			
1. จำนวนองค์ความรู้/เทคโนโลยีที่ถ่ายทอด	เรื่อง	5	5	1. เทคโนโลยีการผลิตพืชผักสวนครัว เห็ด และพืชสมุนไพร ตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี 2. เทคโนโลยีการผลิตพืชผักสวนครัว เห็ด และพืชสมุนไพร ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 3. เทคโนโลยีระบบ Smart farm อย่างง่าย สำหรับการให้น้ำในแปลงปลูกพืช	-	-
2. สินค้า/บริการที่ได้รับการพัฒนา	รายการ	1	3	1. พืชผักสวนครัว/พืชผักสมุนไพร/เห็ดปลอดสารพิษ 2. บัวหมักมูลแพะ 3. ไข่ไก่สด	-	15,000 บาท (ข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน)
3. จำนวนผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี	ราย	100	107	เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมและการถ่ายทอดเทคโนโลยีจำนวน 107 ราย	-	-
4. จำนวนสินค้าหรือบริการที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน	รายการ	(ปี 2569)	(ปี 2569)	อยู่ในระหว่างการจัดทำแปลงปลูกในระยะปรับเปลี่ยนเพื่อขอรับรองมาตรฐาน	-	-

สรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

การดำเนินงานโครงการ หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง) ปีที่ 1 มีเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการ เป็นเกษตรกรในพื้นที่ตำบลลำปางหลวง ในหมู่บ้าน บ้านนางเหลียว บ้านม้า และบ้านจู้ด เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 107 คน ผลการประเมินร้อยละความพึงพอใจ 99.70 เทคโนโลยีที่ถ่ายทอด 5 เทคโนโลยี สัดส่วนผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 9.81

7. วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อพัฒนาชุมชนบ้านนางเหลียวให้มีความเข้มแข็งในการพึ่งตนเอง โดยนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่เข้ามาใช้ในการจัดการผลผลิตทางการเกษตรให้มีคุณภาพ
2. เพื่อนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาปรับประยุกต์ใช้สร้างพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชนของตำบลลำปางหลวง ให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพของชุมชนตำบลลำปางหลวง
3. เพื่อสร้างเครือข่ายและการบูรณาการร่วมของหน่วยงานในพื้นที่หน่วยงานภาคการศึกษาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาธนาคารอาหารชุมชนของตำบลลำปางหลวงอย่างยั่งยืน

8. กลุ่มเป้าหมาย :

ชื่อกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มผลิตผักอินทรีย์ตำบลลำปางหลวง.

ชื่อผู้ประสานงาน นายสันติพงษ์ ศิลปะสมบูรณ์ (ผู้ประสานงานชุมชน) เบอร์โทร 089-7559010 สำนักงานเทศบาลตำบล ลำปางหลวง

พิกัดของกลุ่มเป้าหมาย...ละติจูด.....ลองจิจูด.....

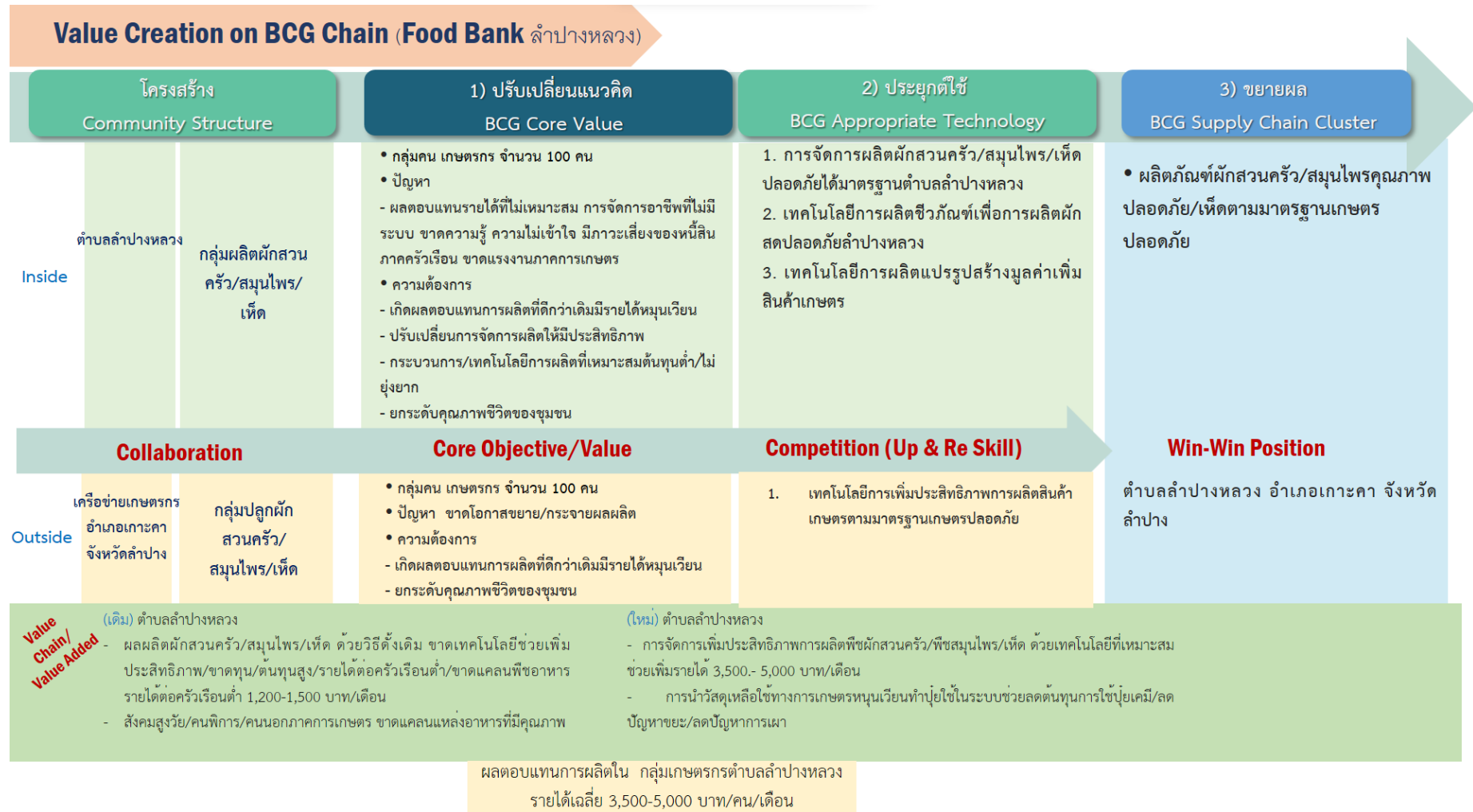
9. ระยะเวลาดำเนินการ : วันเริ่มต้น - สิ้นสุดโครงการจากการวางแผนระยะยาว 3 ปี

ปีที่ 1 ตุลาคม 2566 – กันยายน 2567.

ปีที่ 2 ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

ปีที่ 3 ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569.

10. ห่วงโซ่คุณค่า(Value Chain):

ธนาคารอาหารชุมชน FOOD BANK ลำปางหลวง

PAIN POINT

กลุ่มคนด้อยโอกาสในชุมชน ผู้พิการ ผู้มีรายได้น้อย
คนนอกภาคการเกษตร คนยากจนในพื้นที่ตำบลลำปาง
หลวง ขาดแคลนแหล่งอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัย

แนวทางการแก้ไขปัญหา

การนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการ
ผลิตพืชอาหารที่มีคุณภาพ ปลอดภัยได้มาตรฐานเพื่อเป็น
แหล่งอาหารคุณภาพดีให้แก่คนในชุมชน

องค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ใช้

การผลิตพืชระบบ GAP
การผลิตพืชระบบอินทรีย์
ระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์
การเกษตรระบบ Smart Farm
การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์พืชและธนาคาร
เมล็ดพันธุ์ชุมชน
Food Bank ลำปางหลวง
การแปรรูปและถนอมอาหารด้วย
เทคโนโลยีที่เหมาะสม

แนวทางการร่วมมือ

1. สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง
2. สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง
3. สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา
4. สำนักงานเกษตรอำเภอห้างฉัตร
5. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัดลำปาง
6. เทศบาลตำบลลำปางหลวง
7. ไร่ยาวรัตน์

ผลผลิต

1. เกษตรกรได้รับองค์ความรู้การผลิตพืชเพื่อธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ตำบลลำปางหลวงและนำองค์ความรู้ที่ได้ไปสร้างธนาคารอาหารเพื่อชุมชนได้
2. เกษตรกรในพื้นที่ลำปางหลวงมีธนาคารอาหารชุมชนที่เป็นแหล่งผลิตพืชอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพื่อการผลิตอาหารที่มีคุณภาพสำหรับชุมชน
3. ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้มีรายได้น้อย คนนอกภาคการเกษตร มีพื้นที่แหล่งอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัยสำหรับการบริโภคได้อย่างยั่งยืน

11. แผนธุรกิจชุมชนหรือโมเดลธุรกิจ :

**แผนธุรกิจ (Business Model) ของโครงการ
หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง)**

Key Partners	Key Activity	Value Proposition	Customer Relationships	Customer Segments
1. สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง 2. สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา 3. สำนักงานเกษตรอำเภอห้างฉัตร 4. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัดลำปาง 5. เทศบาลตำบลลำปางหลวง 6. ไร่ยาวรัตน์	-การถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตพืชระบบ GAP -การถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตพืชอินทรีย์ -องค์ความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม -กระบวนการขอรับการขึ้นทะเบียนมาตรฐานการผลิตพืชระบบ GAPและระบบอินทรีย์ -การนำเทคโนโลยีระบบ Smart Farm อย่างง่ายมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชอาหารของชุมชน	-การพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มเกษตรกร -การสร้างความมั่นคงทางอาหาร -การสร้างความเข้มแข็งในการรวมกลุ่ม -การสร้างความร่วมมือกับเครือข่าย -การเพิ่มมูลค่าผลผลิตสินค้า	-การรวมกลุ่มของเกษตรกร การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิต -การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากผู้ใช้ผลผลิต และความพึงพอใจในสินค้า (Stakeholders) -การติดตามและประเมินผล	- กลุ่มผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส คนนอกภาคการเกษตร เกษตรกรผู้มีรายได้น้อยในพื้นที่บ้านนางเหลียว ตำบลลำปางหลวง -ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรปลอดภัย
Key Resources -ที่ดิน/แรงงาน/เมล็ดพันธุ์/เงินทุนหมุนเวียน/องค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการผลิตพืช				Channels -ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ -ห้างสรรพสินค้า -ระบบการค้าออนไลน์
Cost Structure -ต้นทุนในการดำเนินการฝึกอบรมให้ความรู้ -ต้นทุนในการจัดซื้ออุปกรณ์และการทำโรงเรือนระบบ Smart Farm -ต้นทุนในการติดตั้งระบบ IOT ในโรงเรือน -ต้นทุนการพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์		Revenue Streams -พื้นที่แปลงปลูกพืชอาหารชุมชนและแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ของชุมชน -รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรผักปลอดภัย/ผักอินทรีย์ในธนาคารอาหารชุมชน -รายได้จากการจำหน่ายสินค้าแปรรูปจากผลผลิตในธนาคารอาหารชุมชน		

12. แผนการดำเนินงาน (Gantt Chart) :

12.1 แผนการดำเนินงานรายปี

กิจกรรม	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ปีที่ 1 กิจกรรมที่1 การจัดเวทีชุมชน เพื่อระดมความคิดและจัดทำ แผนการดำเนินงานของชุมชน กิจกรรมที่2 การถ่ายทอดองค์ ความรู้การผลิตพืชระบบ GAP กิจกรรมที่3 การถ่ายทอดองค์ ความรู้การผลิตพืชระบบอินทรีย์ กิจกรรมที่4 องค์ความรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตพืชด้วย เทคโนโลยีที่เหมาะสม กิจกรรมที่5 กระบวนการขอรับ การขึ้นทะเบียนมาตรฐานการ ผลิตพืชระบบ GAPและระบบ อินทรีย์ กิจกรรมที่6 การนำเทคโนโลยี ระบบ Smart Farm อย่างง่าย มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตพืชอาหารของชุมชน กิจกรรมที่7 การสรุปบทเรียน และถอดองค์ความรู้				170,000	อาจารย์ศิริพร อ่ำทอง และคณะ
ปีที่ 2 กิจกรรมที่1 การจัดเวทีชุมชน เพื่อระดมความคิดและจัดทำ แผนการดำเนินงานของชุมชน กิจกรรมที่2 การถ่ายทอดองค์ ความรู้ธนาคารเมล็ดพันธุ์ชุมชน กิจกรรมที่3 การถ่ายทอดองค์ ความรู้กระบวนการคัดเลือก				169,600	อาจารย์ศิริพร อ่ำทอง และคณะ

เมล็ดพันธุ์พืชที่มีคุณภาพเพื่อจัดทำธนาคารเมล็ดพันธุ์ของชุมชน กิจกรรมที่4 การถ่ายทอดองค์ความรู้กระบวนการผลิตพืชเพื่อการเก็บเมล็ดพันธุ์และการคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมของชุมชน กิจกรรมที่ 5 การสรุปบทเรียนและถอดองค์ความรู้					
ปีที่ 3 กิจกรรมที่1 การจัดเวทีชุมชนเพื่อระดมความคิดและจัดทำแผนการดำเนินงานของชุมชน กิจกรรมที่2 การถ่ายทอดองค์ความรู้การสร้างคุณค่าการผลิตพืชของชุมชนเพื่อสร้างธนาคารอาหารชุมชนที่เข้มแข็ง กิจกรรมที่3 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปและถนอมอาหารด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมจากพืชที่ปลูกในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน กิจกรรมที่4 กระบวนการสร้างอาหารชุมชนที่ปลอดภัยและการสร้างตลาดจำหน่ายสินค้าของธนาคารอาหารชุมชน กิจกรรมที่5 กระบวนการสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเพื่อสร้างธนาคารอาหารชุมชนอย่างยั่งยืน กิจกรรมที่6 กระบวนการสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมของ				250,000	อาจารย์ศิริพร อ่ำทอง และคณะ

คนในชุมชนเพื่อสร้างธนาคาร เมล็ดพันธุ์ชุมชนอย่างยั่งยืน กิจกรรมที่7 การถอดองค์ความรู้ ธนาคารอาหารชุมชนและ ธนาคารการผลิตเมล็ดพันธุ์ของ ชุมชน					
รวม	งบปีที่ 1 170,000	งบปีที่ 2 169,600	งบปีที่ 3 250,000	งบทั้งหมด 589,600	

12.2 แผนการดำเนินงานของปีที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

กิจกรรม	2567			2568									รวม	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการ
	ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4					
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.			
แผนเงิน															
กิจกรรมที่1 การจัดเวทีชุมชน เพื่อระดม ความคิดและ จัดทำแผนการ ดำเนินงานของ ชุมชน									↔			2,480	อาจารย์ ศิริพร และ ทีมงาน	ลงพื้นที่/ จัดประชุม ระดม ความคิด	
กิจกรรมที่ 2 การ ถ่ายทอดองค์ ความรู้ธนาคาร เมล็ดพันธุ์ชุมชน									↔			45,000	อาจารย์ ศิริพร และ ทีมงาน	การ บรรยาย และลงมือ ปฏิบัติ	
กิจกรรมที่ 3 การ ถ่ายทอดองค์ ความรู้ กระบวนการ คัดเลือกเมล็ด พันธุ์ที่มีคุณภาพ เพื่อจัดทำ ธนาคารเมล็ด พันธุ์ของชุมชน									↔			45,000	อาจารย์ ศิริพร และ ทีมงาน	การ บรรยาย และลงมือ ปฏิบัติ	
กิจกรรมที่ 4 การ ถ่ายทอดองค์ ความรู้										↔		45,000	อาจารย์ ศิริพร และ ทีมงาน	การ บรรยาย	

กระบวนการผลิต เมล็ดพันธุ์และ การคัดเลือกพันธุ์ ที่เหมาะสมของ ชุมชน																และลงมือ ปฏิบัติ
กิจกรรมที่ 5 การศึกษาดูงาน แปลงผลิตเมล็ด พันธุ์พืชอินทรีย์										↔		8,120				
กิจกรรมที่ 6 การสรุปบทเรียน และถอดองค์ ความรู้										↔		15,000	อาจารย์ ศิริพรและทีม วิทยากร	ลงพื้นที่ ระดม ความคิด		
7. การติดตาม สรุปประเมินผล และจัดทำ รายงาน										↔		9,000	อาจารย์ ศิริพร และ ทีมงาน	ลงพื้นที่ ระดม ความคิด		
ผลงาน: (จำนวนผู้รับการ ถ่ายทอดรวม 100 คน)	ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี 100 คน											169,600				

13. ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ :

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี		
		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	100	100	100
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด(ระบุรายละเอียดองค์ความรู้เทคโนโลยี)	เรื่อง	3	3	3
3. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	3	3
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	80	80
5. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	10	20	30
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น	เท่า	1.5	1.5	1.5
อื่น ๆ เช่น จำนวนพื้นที่ได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP/Organic จำนวน ผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน อย. เป็นต้น			2 มาตรฐาน	

14. หน่วยงานสนับสนุน :

ชื่อหน่วยงานสนับสนุน	รูปแบบการสนับสนุน
ระบุชื่อหน่วยงานที่ร่วมให้การสนับสนุนโครงการ	ระบุรูปแบบของการสนับสนุน เช่น งบประมาณ อาคารสถานที่ วิทยากร การจัดกิจกรรม ฯลฯ
เทศบาลตำบลลำปางหลวง	ผู้ประสานงานชุมชน
สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง	ผู้ประสานงานเกษตรกรเครือข่าย
สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา	ผู้ประสานงานเกษตรกรเครือข่าย
สำนักงานเกษตรอำเภอห้างฉัตร	ผู้ประสานงานเกษตรกรเครือข่าย
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง	ผู้ประสานงานเกษตรกรเครือข่าย
ไร่เอวรัตน์	ผู้ประกอบการในชุมชน

15. ผลกระทบ :

ผลผลิต

1. ชุมชนต้นแบบธนาคารอาหารชุมชนของพื้นที่ตำบลลำปางหลวง 1 ชุมชน (ปีที่ 2)
2. พื้นที่ธนาคารอาหารชุมชนต้นแบบของตำบลลำปางหลวงอย่างน้อย 3 แปลง
3. แปลงปลูกพืชธนาคารอาหารชุมชนที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP หรืออินทรีย์อย่างน้อย 2 แปลง (ปีที่ 2)
4. คู่มือการทำธนาคารอาหารชุมชนอย่างยั่งยืน 1 เรื่อง (ปีที่ 2)
5. คู่มือการทำเมล็ดพันธุ์ชุมชน 1 เรื่อง (ปีที่ 2)
6. จำนวนผู้เข้ารับบริการ จำนวน 100 คน
7. องค์ความรู้การผลิตพืช GAP/อินทรีย์ ให้กลุ่มเป้าหมาย 2 เรื่อง
8. องค์ความรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ชุมชนอย่างน้อย 3 พืช (ปีที่ 2)

ผลลัพธ์

1. เกษตรกรได้รับองค์ความรู้การผลิตพืชเพื่อธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ตำบลลำปางหลวงและนำองค์ความรู้ที่ได้ไปสร้างธนาคารอาหารเพื่อชุมชนได้
2. เกษตรกรได้รับองค์ความรู้การผลิตพืชระบบ GAPและอินทรีย์ และสามารถผลิตพืชเพื่อขอรับรองมาตรฐานได้
3. เกษตรกรได้รับองค์ความรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ชุมชนและการสร้างธนาคารเมล็ดพันธุ์ชุมชนที่มีคุณภาพ
4. เกษตรกรในพื้นที่ลำปางหลวงมีธนาคารอาหารชุมชนที่เป็นแหล่งผลิตพืชอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพื่อการผลิตอาหารที่มีคุณภาพสำหรับชุมชน
5. ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้มีรายได้น้อย คนนอกภาคการเกษตร มีพื้นที่แหล่งอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัยสำหรับการบริโภคได้อย่างยั่งยืน
6. ร้อยละของผู้รับบริการที่นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ผลกระทบ

1. รายได้ที่เพิ่มขึ้นของกลุ่มเป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
1. รายจ่ายที่ลดลงของกลุ่มเป้าหมาย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10
2. มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการเทียบกับงบประมาณที่ได้รับ ไม่น้อยกว่า 1 เท่า (B/C ratio >1)
3. เพิ่มพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 3 แปลง
4. ชุมชนตำบลลำปางหลวงมีแหล่งอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพื่อคนในชุมชนอย่างยั่งยืน และเป็นต้นแบบธนาคารอาหารชุมชนให้แก่พื้นที่อื่นๆในตำบลลำปางหลวง

15.1 เศรษฐกิจ

รายการผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มเกษตรกรคาดว่าจะผลิตเพื่อจำหน่ายต่อปี	รายได้ (บาท)
ผลิตภัณฑ์อาหาร	
1. ผักกบิลาบ 70 บาท/กิโลกรัม* 50 กิโลกรัม/เดือน*12 เดือน	45,000
2. เห็ดสด 60 บาท/กิโลกรัม* 100 กิโลกรัม/เดือน* 12 เดือน	72,000
3. ไข่ไก่สด 110 บาท/แผง * 20 แผง/เดือน * 12 เดือน	26,000
4. ผักสวนครัวและพริกกระเทียมศรีราชา 70 บาท/กิโลกรัม* 35 กิโลกรัม/เดือน * 12 เดือน	40,000
7. ชูดผักแกงแค 30 บาท/ชุด*100 ชุด/เดือน*12 เดือน	36,000
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	
ปุ๋ยหมักจากเห็ดที่เปิดดอกแล้ว 50 บาท/ถุง * 50 ถุง/เดือน * 12 เดือน	20,000
ปุ๋ยหมักมูลแพะ 50บาท/ถุง*50ถุง/เดือน*12เดือน	20,000
รวมจำนวนเงินจากการเพิ่มรายได้/ปี (สามแสนเจ็ดหมื่นสามพันสี่ร้อยบาท)	259,000

ลดรายจ่าย -

15.2 สังคม (เช่น เกิดการจ้างงาน ลดการย้ายถิ่นฐาน ครอบครัวเป็นสุข เป็นต้น) โปรตรระบุ

เกิดการจ้างงานสร้างรายได้ จากการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งของคนในชุมชน เกิดการช่วยเหลือพึ่งพากันทั้งภายในและระหว่างชุมชน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษา ทำให้เกิดการวิจัยพัฒนา ทำให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ เสริมสร้างความอยู่ดีกินดีเกิดความเข้มแข็งของภาคเกษตรความมั่นคงทางรายได้ ลดปัญหาสังคม เช่น ภาระหนี้สิน ปัญหายาเสพติด เกิดเป็นสังคมที่สงบสุข รักษาธรรมชาติ

15.3 สิ่งแวดล้อม (เช่น การลดปัญหามลพิษ การเพิ่มพื้นที่ป่า การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น)

การผลิตพืชผักในระบบเกษตรอินทรีย์ ช่วยให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในการทำเกษตร ช่วยลดต้นทุนการผลิต ลดสารพิษตกค้าง และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีระบบ Smart Farm มาช่วยในการจัดการโรงเรือนเพาะเห็ด การติดตั้งระบบพ่นหมอกในโรงเห็ดเพื่อให้เกิดการประหยัดทรัพยากรน้ำที่นำมาใช้ภายในโรงเรือน รวมไปถึงการจัดการโรงเรือนที่สะอาดถูกสุขลักษณะ เพื่อลดปัญหาโรคและแมลงศัตรูของเห็ดที่จะเข้าทำลายเห็ดภายในโรงเรือนด้วย การลดขยะที่เหลือทิ้งจากเห็ดที่เปิดดอกแล้วนำมาทำเป็นปุ๋ยหมักเพื่อลดปัญหามลพิษที่อาจเกิดการเผาทำลายวัสดุทางการเกษตร

16. งบประมาณขอรับการสนับสนุน :

จำนวนทั้งสิ้น 589,600 บาท (รวมทุกปีที่ได้รับงบประมาณ)

ปีที่ 1 พ.ศ.2566 จำนวน 170,000 บาท

ปีที่ 2 พ.ศ.2568 จำนวน 169,600 บาท

ปีที่ 3 พ.ศ. 2569 จำนวน 250,000 บาท

รายการงบประมาณ ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 169,600 บาท ประกอบด้วย

ลำดับที่	รายการค่าใช้จ่าย	งบประมาณ(บาท)
1	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปลงพื้นที่ ณ ที่ตั้งของกลุ่มเป้าหมาย - ค่าเบี้ยเลี้ยง 240 บาท x 2 คน x 1 ครั้ง = 480 บาท - ค่าเช่ารถตู้พร้อมน้ำมันเชื้อเพลิง 2,000 บาท * 1 วัน = 2,000 บาท	2,480
2	ค่าจ้างจัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ธนาคารเมล็ดพันธุ์ชุมชน	45,000
3	ค่าจ้างจัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้กระบวนการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพเพื่อจัดทำธนาคารเมล็ดพันธุ์ของชุมชน	45,000
4	ค่าจ้างจัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้กระบวนการผลิตพืชเพื่อการเก็บเมล็ดพันธุ์และการคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมของชุมชน	45,000
5	ค่าวัสดุสิ้นเปลือง (ตะกร้าพลาสติก กะละมังพลาสติก ถังน้ำ ถูพลาสติกใส่กระดาษสี เป็นต้น)	8,120
6	ค่าจ้างจัดกิจกรรมถอดบทเรียนและการติดตาม สรุปประเมินผลกิจกรรม	15,000
7	ค่าจ้างออกแบบและจัดทำฉลาก	5,000
8	ค่าจ้างจัดทำป้ายไว้นิล	4,000
	งบประมาณรวม	169,600

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายสามารถถัวเฉลี่ยได้ทุกรายการ

หมายเหตุ

- ขอความร่วมมือเครือข่ายคลินิกเทคโนโลยีไม่คิดค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าธรรมเนียมหักเข้าหน่วยงาน
- ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยง เบิกตามระเบียบและอัตราที่ทางราชการกำหนด
- ค่าจ้างออกแบบงานกับบุคคลภายนอก ให้ยึดความประหยัดงบประมาณเป็นหลักและแสดงหลักฐานการจ้างงานชัดเจน
- ค่าจ้างเหมาทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ให้แนบรายละเอียดอัตราค่าบริการ
- ค่าวัสดุ/อุปกรณ์ ค่าวัสดุสำนักงานที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ต้องให้รายละเอียดว่ามีวัสดุและอุปกรณ์อะไรที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการ บางอย่างผู้ประกอบการสามารถร่วมออกค่าใช้จ่ายได้หรือไม่
- ค่าวัสดุการเกษตรค่าวัสดุวิทยาศาสตร์และสารเคมี ให้แจกแจงรายละเอียดว่าคืออะไร

17. การรายงานความก้าวหน้าติดตามและประเมินผล : ผู้รับผิดชอบโครงการต้องดำเนินการ ดังนี้

- (1) รายงานความก้าวหน้าโครงการผ่านระบบคลินิกเทคโนโลยีออนไลน์(CMO) รายไตรมาส
- (2) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้รับบริการตอบแบบสำรวจวัดความพึงพอใจผู้รับบริการในขณะจัดกิจกรรม และผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้รับบริการตอบแบบติดตามผลการนำไปใช้ประโยชน์หลังสิ้นสุดการดำเนินงานของโครงการ ก่อนจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์
- (3) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องคำนวณมูลค่าทางเศรษฐกิจ และ B/C ratio ของโครงการ
- (4) จัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เป็นอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์พร้อมหนังสือส่งจากหน่วยงาน ไม่เกินวันที่ 30 กันยายน (วันสิ้นสุดปีงบประมาณ) ยกเว้นมีเหตุจำเป็น หรือสุดวิสัย
- (5) การขอขยายเวลา หากคาดว่าโครงการจะไม่สามารถจัดกิจกรรมตามแผนที่วางไว้และมีความจำเป็นต้องขอขยายเวลา ผู้รับผิดชอบโครงการต้องจัดทำหนังสือขอขยายเวลาโดยผู้บริหารหน่วยงาน เป็นผู้ลงนามในหนังสือถึง ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ก่อนวันที่ 15 กันยายน แจ้งให้ สป.อว. ทราบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

18. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ :

การจัดกิจกรรมหรือการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการในรูปแบบต่างๆเช่น แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ จดหมายข่าว วารสาร และสื่ออื่นใด **ต้องมีข้อความและสัญลักษณ์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม** ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนงบประมาณปรากฏทุกครั้ง และโครงการยินดีให้ความร่วมมือเข้าร่วมจัดแสดงผลงานในกิจกรรมต่างๆ ตามที่ สป.อว. ร้องขอ พร้อมทั้งทำตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ระบุในคู่มือการดำเนินงานฯ ทุกประการ

(นางสาวศิริพร อ่ำทอง...)

ผู้เสนอโครงการ

ตำแหน่ง**.....อาจารย์.....

บทที่ 2

ผลการดำเนินงานถ่ายทอดเทคโนโลยี

โครงการ หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง

(Food Bank ลำปางหลวง ปีที่ 2) ปี 2568

มีกิจกรรม ดังนี้

1. คณะกรรมการดำเนินการ

1.1 สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

1. นางสาวศิริพร อ่ำทอง
2. รศ.ดร. รุ่งนภา ช่างเจรจา
3. ผศ.สันติ ช่างเจรจา
4. ดร.ภัทราภรณ์ ศรีสมรรถการ
5. ดร.สุภาวดี แซ่ม
6. ผศ.พงษ์ยุทธ นวลบุญเรือง
7. ดร. พยงค์ศักดิ์ มะโนชัย
8. ผศ. ดร.นิอร โฉมศรี
9. นายสันติพงษ์ ศิลปะสมบูรณ์
10. นายนพดล สันเทพ

ทำหน้าที่วางแผนการดำเนินโครงการ ประสานงานวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ และเครือข่ายเกษตรกร

1.2 วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ

1. นายนพดล สันเทพ ปราชญ์เกษตรจังหวัดลำปาง ผู้เชี่ยวชาญการเพาะเห็ด

2.1 แผนการดำเนินงานของโครงการ

กิจกรรม	2567			2568									รวม	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการ
	ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4					
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.			
แผนเงิน															
กิจกรรมที่1 การจัดเวทีชุมชน เพื่อระดม ความคิดและ จัดทำแผนการ ดำเนินงานของ ชุมชน									↔				2,480	อาจารย์ ศิริพร และ ทีมงาน	ลงพื้นที่/ จัดประชุม ระดม ความคิด
กิจกรรมที่ 2 การ ถ่ายทอดองค์ ความรู้ธนาคาร เมล็ดพันธุ์ชุมชน									↔				45,000	อาจารย์ ศิริพร และ ทีมงาน	การ บรรยาย และลงมือ ปฏิบัติ
กิจกรรมที่ 3 การ ถ่ายทอดองค์ ความรู้ กระบวนการ คัดเลือกเมล็ด พันธุ์ที่มีคุณภาพ เพื่อจัดทำ ธนาคารเมล็ด พันธุ์ของชุมชน									↔				45,000	อาจารย์ ศิริพร และ ทีมงาน	การ บรรยาย และลงมือ ปฏิบัติ
กิจกรรมที่ 4 การ ถ่ายทอดองค์ ความรู้ กระบวนการผลิต เมล็ดพันธุ์และ การคัดเลือกพันธุ์ ที่เหมาะสมของ ชุมชน										↔			45,000	อาจารย์ ศิริพร และ ทีมงาน	การ บรรยาย และลงมือ ปฏิบัติ

กิจกรรมที่ 5 การศึกษาดูงาน แปลงผลิตเมล็ด พันธุ์พืชอินทรีย์												8,120		
กิจกรรมที่ 6 การสรุปบทเรียน และถอดองค์ ความรู้												15,000	อาจารย์ ศิริพรและทีม วิทยากร	ลงพื้นที่ ระดม ความคิด
7. การติดตาม สรุปประเมินผล และจัดทำ รายงาน												9,000	อาจารย์ ศิริพร และ ทีมงาน	ลงพื้นที่ ระดม ความคิด
ผลงาน: (จำนวนผู้รับการ ถ่ายทอดรวม 100 คน)	ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี 100 คน											169,600		

2.2 สรุปขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด

การดำเนินงาน มีกิจกรรม ดังนี้

การดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน “หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง ปีที่ 1)” เป็นโครงการที่มุ่งเน้นการสร้างโอกาสให้กลุ่มเกษตรกรผู้สูงอายุในพื้นที่ บ้านนางเหลียว บ้านม้า และบ้านจู้ด ตำบลลำปางหลวง อำเภอกะเคา จังหวัดลำปาง ที่มีพื้นที่การผลิตรายย่อย ได้เกิดการพัฒนาทักษะความรู้ในอาชีพการเกษตร ให้มีตามมาตรฐานเกษตรปลอดภัย เพื่อพัฒนาไปสู่การผลิตพืชแบบอินทรีย์ตั้งแต่ต้นน้ำ จนถึงปลายน้ำ เป็นการสร้างฐานอาชีพให้แก่เกษตรกร ให้เกิดความมั่นคงในเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน ในการดำเนินงานของโครงการฯ มีการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยการประยุกต์ใช้ วทน. ที่เหมาะสมและต่อเนื่องตลอดกระบวนการผลิต มีกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงปฏิบัติการในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน 12 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การจัดเวทีชุมชนเพื่อระดมความคิดและจัดทำแผนการดำเนินงานของชุมชน

กิจกรรมที่ 2 การถ่ายทอดองค์ความรู้ธนาคารเมล็ดพันธุ์ชุมชน

กิจกรรมที่ 3 การถ่ายทอดองค์ความรู้กระบวนการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพเพื่อจัดทำธนาคารเมล็ดพันธุ์ของชุมชน

กิจกรรมที่ 4 การถ่ายทอดองค์ความรู้กระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์และการคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมของชุมชน

กิจกรรมที่ 5 การศึกษาดูงานแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอินทรีย์

กิจกรรมที่ 6 การสรุปบทเรียนและถอดองค์ความรู้

กิจกรรมที่ 7 การติดตาม สรุปประเมินผล

ดำเนินงานในพื้นที่ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้โครงการนี้จำนวน 107 ราย (ตารางที่ 2) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 50 – 85 ปี โดยประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพาะเห็ด ปลุกพืชผักสวนครัวเป็นรายได้หลัก ร้อยละ 87.71 และอาชีพอื่นๆ ค้าขาย แม่บ้าน ร้อยละ 12.29

การประเมินผลระหว่างกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงปฏิบัติการโดยใช้แบบฟอร์มของคลินิกเทคโนโลยีในการประเมินความพึงพอใจระหว่างการถ่ายทอดเทคโนโลยี สามารถสรุปได้ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การจัดเวทีชุมชนเพื่อระดมความคิดและจัดทำแผนการดำเนินงานของชุมชน

การดำเนินกิจกรรม มีจำนวนสมาชิกกลุ่มเข้าร่วมประชุมเพื่อวางแผนทางการดำเนินงานโครงการร่วมกับระหว่างนักวิจัยจากสถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

ข้อมูลวัดความพึงพอใจ หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด ซึ่งพบว่าระดับของข้อมูลการวัดความพึงพอใจในด้านกระบวนการ การถ่ายทอดองค์ความรู้ของวิทยากร ขั้นตอนการให้บริการ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก อาหาร อาคารสถานที่ สื่อวิทัศน์ วัสดุฝึกอบรม เอกสารประกอบการฝึกอบรม อยู่ในช่วงร้อยละ 100

ภาพที่ 1 การจัดเวทีชุมชนเพื่อระดมความคิดและจัดทำแผนการดำเนินงานของชุมชน

กิจกรรมที่ 2 การถ่ายทอดองค์ความรู้ธนาคารเมล็ดพันธุ์ชุมชน

การดำเนินกิจกรรม การนำเสนอแนวทางการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี เพื่อการขอรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย สำหรับการเพาะเห็ด รูปแบบการปฏิบัติงานในการผลิตพืชผักสวนครัวที่ถูกต้องและเหมาะสมสำหรับการยื่นขอรับรองสถานที่ผลิตพืชตามมาตรฐานเกษตรปลอดภัย GAP การจัดเก็บและการจดบันทึกข้อมูล การจัดเตรียมเอกสารเพื่อประกอบการยื่นขอใบรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย

ข้อมูลวัดความพึงพอใจ หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด ซึ่งพบว่าระดับของข้อมูลการวัดความพึงพอใจในด้านกระบวนการ การถ่ายทอดองค์ความรู้ของวิทยากร ขั้นตอนการให้บริการ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก อาหาร อาคารสถานที่ สื่อวีดิทัศน์ วัสดุฝึกอบรม เอกสารประกอบการฝึกอบรม อยู่ในช่วงร้อยละ 100

ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ความเหมาะสมของเนื้อหาในหลักสูตรที่วิทยากรถ่ายทอด ความเหมาะสมของวิทยากร ระยะเวลาการฝึกอบรม ช่วงเวลาในการจัดฝึกอบรม และความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่ายหรือประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับ อยู่ในช่วงร้อยละ 100

สรุป โดยภาพรวมพบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีระดับความพึงพอใจระดับ มากที่สุดโดยรวมเฉลี่ยร้อยละ 100

ภาพที่ 2 การทำแปลงสาธิตธนาคารเมล็ดพันธุ์ชุมชน

กิจกรรมที่ 3 การถ่ายทอดองค์ความรู้กระบวนการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพเพื่อจัดทำธนาคารเมล็ดพันธุ์ของชุมชน

การดำเนินกิจกรรม การนำเสนอแนวทางการผลิตพืชในวิถีเกษตรอินทรีย์ การจัดการศัตรูพืช โรคแมลง ตามวิถีเกษตรอินทรีย์ การปฏิบัติงานในการผลิตพืชผักสวนครัวที่ถูกต้อง

ข้อมูลวัดความพึงพอใจ หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด ซึ่งพบว่าระดับของข้อมูลการวัดความพึงพอใจในด้านกระบวนการ การถ่ายทอดองค์ความรู้ของวิทยากร ขั้นตอนการให้บริการ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก อาหาร อาคารสถานที่ สื่อวีดิทัศน์ วัสดุฝึกอบรม เอกสารประกอบการฝึกอบรม อยู่ในช่วงร้อยละ 100

ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ความเหมาะสมของเนื้อหาในหลักสูตรที่วิทยากรถ่ายทอด ความเหมาะสมของวิทยากร ระยะเวลาการฝึกอบรม ช่วงเวลาในการจัดฝึกอบรม และความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่ายหรือประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับ อยู่ในช่วงร้อยละ 100

สรุป โดยภาพรวมพบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีระดับความพึงพอใจระดับ มากที่สุดโดยรวมเฉลี่ยร้อยละ 100

ภาพที่ 3 กระบวนการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพเพื่อจัดทำธนาคารเมล็ดพันธุ์ของชุมชน

กิจกรรมที่ 4 การถ่ายทอดองค์ความรู้กระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์และการคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมของชุมชน

การดำเนินกิจกรรม การคัดเลือกวัสดุที่มีคุณภาพและประหยัดต้นทุน สำหรับการติดตั้งระบบน้ำอย่างง่ายสำหรับใช้ในแปลงปลูกพืชของเกษตรกร ที่สามารถหาซื้อได้ในราคาที่ถูกลงเพื่อลดต้นทุนการผลิต การนำเสนอ ขั้นตอน อุปกรณ์สำหรับเกษตรกรผู้สูงอายุ

ข้อมูลวัดความพึงพอใจ หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด ซึ่งพบว่าระดับของข้อมูลการวัดความพึงพอใจในด้านกระบวนการ การถ่ายทอดองค์ความรู้ของวิทยากร ขั้นตอนการให้บริการเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก อาหาร อาคารสถานที่ สื่อวิทัศน์ วัสดุฝึกอบรม เอกสารประกอบการฝึกอบรม อยู่ในช่วงร้อยละ 100

ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ความเหมาะสมของเนื้อหาในหลักสูตรที่วิทยากรถ่ายทอด ความเหมาะสมของวิทยากร ระยะเวลาการฝึกอบรม ช่วงเวลาในการจัดฝึกอบรม และความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่ายหรือประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับ อยู่ในช่วงร้อยละ 100

สรุป โดยภาพรวมพบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดโดยรวมเฉลี่ยร้อยละ 100

ภาพที่ 4 แปลงผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อจัดทำธนาคารเมล็ดพันธุ์ของชุมชน

กิจกรรมที่ 5 การศึกษาดูงานแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอินทรีย์

การดำเนินกิจกรรม การนำเสนอแนวทางการผลิตพืชในวิถีเกษตรอินทรีย์ การจัดการศัตรูพืช โรคแมลง ตามวิถีเกษตรอินทรีย์ การปฏิบัติงานในการผลิตพืชผักสวนครัวที่ถูกต้อง

ข้อมูลวัดความพึงพอใจ หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด ซึ่งพบว่าระดับของข้อมูลการวัดความพึงพอใจในด้านกระบวนการ การถ่ายทอดองค์ความรู้ของวิทยากร ขั้นตอนการให้บริการ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก อาหาร อาคารสถานที่ สื่อวีดิทัศน์ วัสดุฝึกอบรม เอกสารประกอบการฝึกอบรม อยู่ในช่วงร้อยละ 100

ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ความเหมาะสมของเนื้อหาในหลักสูตรที่วิทยากรถ่ายทอด ความเหมาะสมของวิทยากร ระยะเวลาการฝึกอบรม ช่วงเวลาในการจัดฝึกอบรม และความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่ายหรือประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับ อยู่ในช่วงร้อยละ 100

สรุป โดยภาพรวมพบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดโดยรวมเฉลี่ยร้อยละ 100

ภาพที่ 5 การศึกษาดูงานแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พืช

กิจกรรมที่ 6 การสรุปบทเรียนและถอดองค์ความรู้

การดำเนินกิจกรรม วิธีการติดตั้งระบบพ่นการให้น้ำในแปลงปลูกพืช เพื่อให้เกษตรกรทั่วไปสามารถใช้งานได้ง่าย การเลือกอุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรผู้สูงอายุ

ข้อมูลวัดความพึงพอใจ หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด ซึ่งพบว่าระดับของข้อมูลการวัดความพึงพอใจในด้านกระบวนการ การถ่ายทอดองค์ความรู้ของวิทยากร ขั้นตอนการให้บริการ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก อาหาร อาคารสถานที่ สื่อวิทัศน์ วัสดุฝึกอบรม เอกสารประกอบการฝึกอบรม อยู่ในช่วงร้อยละ 100

ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ความเหมาะสมของเนื้อหาในหลักสูตรที่วิทยากรถ่ายทอด ความเหมาะสมของวิทยากร ระยะเวลาการฝึกอบรม ช่วงเวลาในการจัดฝึกอบรม และความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่ายหรือประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับ อยู่ในช่วงร้อยละ 100

สรุป โดยภาพรวมพบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีระดับความพึงพอใจระดับ มากที่สุดโดยรวมเฉลี่ยร้อยละ 100

ภาพที่ 6 การสรุปบทเรียนและถอดองค์ความรู้

กิจกรรมที่ 7 การติดตาม สรุปประเมินผล

การดำเนินกิจกรรม การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอความคิด เพื่อการปรับปรุงการดำเนินกิจกรรม ให้ตรงตามความต้องการและเหมาะสมกับเกษตรกรผู้สูงอายุ

ข้อมูลวัดความพึงพอใจ หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด ซึ่งพบว่าระดับของข้อมูลการวัดความพึงพอใจในด้านกระบวนการ การถ่ายทอดองค์ความรู้ของวิทยากร ขั้นตอนการให้บริการ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก อาหาร อาคารสถานที่ สื่อวีดิทัศน์ วัสดุฝึกอบรม เอกสารประกอบการฝึกอบรม อยู่ในช่วงร้อยละ 100.00

ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ความเหมาะสมของเนื้อหาในหลักสูตรที่วิทยากร ถ่ายทอด ความเหมาะสมของวิทยากร ระยะเวลาการฝึกอบรม ช่วงเวลาในการจัดฝึกอบรม และความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลา และค่าใช้จ่ายหรือประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับ อยู่ในช่วงร้อยละ 100

สรุป โดยภาพรวมพบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีระดับความพึงพอใจระดับ มากที่สุดโดยรวมเฉลี่ยร้อยละ 100

ภาพที่ 7 การติดตาม สรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของโครงการการ

ประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมการดำเนินกิจกรรมร่วมกับระหว่างตัวแทนเกษตรกรผู้สูงอายุของชุมชน และแปลงปลูกพืชที่เป็น
ศูนย์เรียนรู้ของชุมชนตำบลลำปางหลวง

2.3 การประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมของโครงการ

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจระดับมาก – มากที่สุดในด้านต่างๆ หลังการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงปฏิบัติการ “หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง ปีที่ 2)

รายการ	กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	เฉลี่ย
ท่านมีความพอใจในคำถามต่อไปนี้ ระดับใด													
ข้อมูลวัดความพึงพอใจ													
1. ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร													
4. การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
5. ความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตร	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
6. ความเหมาะสมของวิทยากร	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
7. ระยะเวลาการอบรม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
8. ช่วงเวลาการอบรม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
9. ความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่าย	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
เฉลี่ยโดยภาพรวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจผลสัมฤทธิ์หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำนวน 4 ครั้ง ทั้งหมด 12 กิจกรรม

รายการ	ระดับความพึงพอใจหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีครั้งที่ 1-4				
	1	2	3	4	เฉลี่ย
ข้อมูลผลสัมฤทธิ์					
1. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้	100	100	100	100	100
2. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ไม่ได้		-	-	-	-

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความรู้ที่ได้รับสามารถช่วยเพิ่มรายได้เท่าไรต่อเดือน

ประมาณการรายได้ ที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละของผู้ที่คาดว่าจะมีรายได้เพิ่มขึ้นในการถ่ายทอดฯ ครั้งที่ 1-4			
	1	2	3	4
<1000	12.12	5.56	0	4.00
1001-2000	33.33	30.56	17.14	12.00
2001-3000	24.24	41.67	68.57	64.00
3001-4000	21.21	22.22	14.29	20.00
4001-5000	9.09			
5001-6000				
ไม่ระบุ				
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00

1. ข้อมูลในภาพรวม

การติดตามผลการดำเนินการโครงการเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน“หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง ปีที่ 2)” ปี 2568 โดยการสนับสนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยใช้แบบติดตามผลและการสอบถามข้อมูลจากสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 30 ราย จากผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 107 ราย คิดเป็น ร้อยละ 37.45 พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำเอาความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้คิดเป็น ร้อยละ 100 โดยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในด้านเป็นรายได้หลัก/รายได้เสริม นำไปใช้ทันที ในครัวเรือน โดยสามารถนำความรู้ นำองค์ความรู้ที่ได้รับไปขยายผลต่อในด้านการประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่ และไปต่อยอดในการปฏิบัติดูแลรักษามะนาวที่ปลูกในครัวเรือนให้มีการเจริญเติบโตที่ดี ได้ผลผลิตสามารถใช้ลดรายจ่ายในครัวเรือนและช่วยเพิ่มรายได้ต่อเดือน ในช่วง 3,500 – 5,000 บาท/เดือน มากถึงร้อยละ 100.00 สำหรับการประเมินรายได้ที่เพิ่มขึ้น พบว่า ผู้เข้าอบรมมีรายได้เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 6,433.33 บาท/เดือน หรือ 77,200 บาท/ปี และผลตอบแทนของโครงการ มีมูลค่า 13.65 เท่าของงบประมาณที่ได้รับการอุดหนุน ซึ่งแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 6 และ 7

ตารางที่ 6 ร้อยละของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีในโครงการ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อขอรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย

รายการ	ข้อมูลการติดตาม ผล (ร้อยละ)
1. การนำไปใช้ประโยชน์	
1. สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้	100.00
2. ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้	-
2 รูปแบบของรายได้	
1. รายได้หลัก	-
2. รายได้เสริม	100.00
3. ความรู้ที่ได้รับช่วยเพิ่มรายได้/ลดรายจ่ายได้กี่บาทต่อเดือน	
1. น้อยกว่า 1,000 บาท	-
2. 1,001 – 2,000 บาท	5.00
3. 2,001 – 3,000 บาท	95.00
4. 3,001 – 4,000 บาท	-
5. 4,001 – 5,000 บาท	-
6. 5,001 – 6,000 บาท	-

รายการ	ข้อมูลการติดตาม ผล (ร้อยละ)
7. 6,001 – 7,000 บาท	-
8. 7,001 – 8,000 บาท	-
9. 8,001 - 9,000 บาท	-
10. 9,001 -10,000 บาท	-
11. มากกว่า 10,001 บาท	-
4. คุณภาพชีวิต	
1. สามารถระบุเป็นเงิน จำนวน .... บาทต่อเดือน	-
2. ไม่เป็นตัวเงิน แต่เป็นการนำความรู้ไปใช้พัฒนาอาชีพ	100.00
3. ไม่เป็นตัวเงิน แต่เป็นเรื่องความจำเป็นของสังคมหรือสิ่งแวดล้อมโดยรวม	-
4. ไม่เป็นตัวเงิน แต่สามารถประเมินได้ในด้าน.....	-
5. เริ่มนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เมื่อใด	
1. หลังการอบรมทันที	100.00
2. หลังการอบรมภายใน 1 เดือน	-
3. หลังการอบรมภายใน 3 เดือน	-
4. หลังการอบรมภายใน 6 เดือน	-
6. ความรู้ที่ได้รับไปใช้ที่ไหน	
1. ใช้ในครอบครัว	100.00
2. ใช้ในชุมชน/กลุ่ม	-
3. ใช้ในที่ทำงาน	-
4. ใช้เมื่อมีโอกาส	-
7. นำความรู้ไปขยายผลต่อในด้านใด	
1. ประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่	100.00
2. เป็นวิทยากร/เผยแพร่ต่อ	-
3. ให้บริการ / คำปรึกษา	-
4. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)	-

ตารางที่ 7 การประเมินการเพิ่มรายได้/ลดรายจ่าย

เพิ่มรายได้/ลดรายจ่าย (บาท/เดือน)	ร้อยละ	จำนวนคน	คิดเป็นรายได้ (บาท/เดือน)	
1. น้อยกว่า 1,000 บาท	-	-	-	-
2. 1,001 – 2,000 บาท	-	-	-	-
3. 2,001 – 3,000 บาท				-
4. 3,001 – 4,000 บาท				
5. 4,001 – 5,000 บาท	20	5	5,000	-
6. 5,001 – 6,000 บาท	10	5	6,000	-
7. 6,001 – 7,000 บาท	10	5	7,000	
8. 7,001 – 8,000 บาท	20	2	8,000	
9. 8,001 – 9,000 บาท	20	3	9,000	-
10. 9,001 – 10,000 บาท	15	3	10000	
11. มากกว่า 10,001 บาท	5	2	15,000	-
รวม	100	30	193,000	-
รายได้เฉลี่ย (บาท/คน/เดือน)			6,433.33	-
รายได้เฉลี่ย (บาท/คน/ปี)			77,200	-
งบประมาณโครงการ			169,600	-
ต้นทุนโครงการต่อคน *			1,585.04	107
ผลตอบแทนโครงการ (เท่า) **			13.65	

ต้นทุนโครงการต่อคน* = เงินอุดหนุนโครงการ

จำนวนผู้ได้รับการถ่ายทอด

= $169,600/107 = 1,585.04$ บาท

ผลตอบแทนโครงการ (เท่า)** = รายได้เฉลี่ย*จำนวนคน / งบประมาณโครงการ

= $77,200* 30 /169,600$

= 13.65 เท่า

2. การติดตามประเมินผล

การประสานงานกับผู้นำชุมชนและประธานกลุ่มเกษตรกรผู้สูงอายุ

3. การสรุปผลการดำเนินโครงการ

การดำเนินงานของโครงการในปีงบประมาณ 2568 ได้ผลที่สอดคล้องสูงกว่าเป้าหมายของโครงการที่กำหนดดังตารางต่อไปนี (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเป้าหมายและผลลัพธ์จากการดำเนินงานของโครงการเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน “หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง ปีที่ 2)” ประจำปี 2568

ผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการ/ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย (หน่วยนับ)	ข้อมูลที่ต้อง จัดเก็บ
1.จำนวนผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี (คน)	107	30
2.ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับการถ่ายทอดฯ	80	100
3.ร้อยละผู้รับการถ่ายทอดฯ มีการนำไปใช้ประโยชน์	80	100
4.จำนวนเทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอด	6	6
4.จำนวนเทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอด		
4.1 การถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตพืชระบบอินทรีย์		
4.2 การถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตพืชระบบ GAP		
4.3 การผลิตพืชด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม		
4.4 กระบวนการขอรับรองมาตรฐานการผลิตพืช		
4.5 การนำเทคโนโลยีระบบ Smart Farm มาประยุกต์ใช้ในการผลิตพืชผักสวนครัว และเห็ด		
5.สัดส่วนผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการดำเนินงานคลินิกเทคโนโลยีโครงการเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับ	เท่ากับหรือ มากกว่า 1	13.65

บทที่ 3 สรุปผลการดำเนินงาน
โครงการ หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง
(Food Bank ลำปางหลวง ปีที่ 2) ปี 2568

3.1 สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในภาพรวม ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ ค่าเป้าหมายในแต่ละปี (3 ปี) ของผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี					
		ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3	
		แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	100	107	100	107	100	-
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด(บรรยายละเอียดองค์ความรู้เทคโนโลยี)	เรื่อง	3	5	3	5	3	-
3. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	20	3	30	3	-
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	99.70	80	100	80	-
5. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	10	20	20	30	20	-
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น	เท่า	1.5	9.81	1.5	13.65	1.5	-

3.2สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ปีที่ดำเนินการในปัจจุบัน)

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมาย	
		แผน	ผล
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	100	107
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด(บรรยายละเอียดองค์ความรู้เทคโนโลยี)	เรื่อง	3	5
3. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	30
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	100
5. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	20	30
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น	เท่า	1.5	13.65

3.3 การประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ

1) ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

(1) ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

ข้อมูลรายได้ก่อนดำเนินโครงการ ตัวอย่างพืช ถั่วฝักยาว

หน่วย	บาทต่อไร่	ถั่วฝักยาว 1020 กก			
รายการ	มูลค่าเป็นเงินสด	ค่าไม่เป็นเงิน	ร้อยละ		ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์
1. ต้นทุนคงที่					รายการ ราคา (บาท) ภาระค่าเสื่อม
1.1 ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์		2.55	72.2	จำนวนจากผลผลิตเฉลี่ย 1	เครื่องตัดหญ้า 9,000.00 15 0.59
1.2 ค่าเสียโอกาสที่ดิน		0.98	27.8		เครื่องสูบน้ำ 30,000.00 15 1.96
1.3 ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน		0.0011	0.032	ต้นทุนเงินสดรวม*0.25%	
ต้นทุนคงที่รวม		3.53	100.0		
2. ต้นทุนผันแปร					ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์ 2.55
2.1 ค่าทำแปลงปลูก	0.20		30.35		
2.2 ค่าเมล็ดพันธุ์	0.16		24.13		
2.3 ค่าปุ๋ย	0.05		7.59		
2.4 ค่าน้ำ	0.05		7.59		
2.11 ค่าเสียโอกาสแรงงานในครัวเรือน		0.20	30.35		
ต้นทุนผันแปรรวม	0.45	0.20	100.00		
		0.65			
ต้นทุนรวมทั้งหมด	4.18			ต้นทุนคงที่รวม + ต้นทุนผันแปรรวม	
ต้นทุนเงินสดรวม	0.45			ต้นทุนผันแปรเงินสด	
รายได้รวม (บาทต่อไร่)	40.00			ราคาขายต่อไร่	
กำไรสุทธิ	35.82			รายได้รวม - ต้นทุนรวมทั้งหมด	
กำไรเหนือต้นทุนเงินสด	39.55			รายได้รวม - ต้นทุนเงินสดรวม	
Return on Investment (ROI) ก่อน	857.71				

ข้อมูลรายได้หลังดำเนินโครงการ ตัวอย่างพืช ถั่วฝักยาว

โครงการที่ (หลัง)	หน่วย	บาทต่อ								
รายการ	มูลค่าเป็นเงินสด	ค่าไม่เป็นเงิน	ร้อยละ							
1. ต้นทุนคงที่										
1.1 ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์		2.89	72.0							
1.2 ค่าเสียโอกาสที่ดิน	1.1111111		27.7							
1.3 ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน	0.01		0.3							
ต้นทุนคงที่รวม	4.01		100.0							
2. ต้นทุนผันแปร										
2.1 ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก	0.67		10.80							
2.2 ค่าแพคถุง	0.05		0.86							
2.3 ค่าชีวภัณฑ์	0.80		12.97							
2.4 ค่าไฟ	2.80		45.38							
2.5 ค่าน้ำมัน	0.52		8.43							
2.13 ค่าเสียโอกาสแรงงานในครัวเรือน		1.33	21.61							
ต้นทุนผันแปร	4.84	1.33	100.05							
		6.17								
ต้นทุนรวมทั้งหมด	10.18									
ต้นทุนเงินสดรวม	4.84									
รายได้รวม (บาทต่อไร่)	30.00									
กำไรสุทธิ	19.82									
กำไรเหนือต้นทุนเงินสด	25.16									
Return on Investment	194.60									

การเปรียบเทียบการดำเนินการก่อนหลัง

	ก่อน	หลัง	เปรียบเทียบ	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง	หน่วย
ROI	857.71	194.60	-663.11		บาทต่อ
ต้นทุนรวมทั้งหมด	4.18	10.18	6.01		บาทต่อ
รายได้รวม (บาทต่อกิโลกรัม)	40.00	30.00	-10.00		บาทต่อ
กำไรสุทธิ	35.82	19.82	-16.01		บาทต่อ
จำนวนการผลิต (ต่อปีต่อไร่)	1020.00	900.00	-120.00		บาทต่อเดือน
รายได้รวม (ต่อปี)	40,800.00	27000.00	-13,800.00		บาทต่อเดือน
กำไรสุทธิ (ต่อเดือนปี)	36,539.85	17835.11	-18704.74	-51.19	บาทต่อเดือน

(2) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

การบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรที่ตกเกรด การแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม

การจัดการขยะที่เกิดขึ้นภายในชุมชน

การใช้ปุ๋ยพืชสดและการผลิตปุ๋ยหมักใช้ในชุมชน

(3) ผลกระทบด้านสังคม

การประชุมกลุ่ม การวางแผนการผลิตพืช และการจัดทำบัญชีครัวเรือน

การจัดกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาในพื้นที่

การเลี้ยงไก่ไข่และเสริมสร้างรายได้แก่ผู้สูงอายุและผู้พิการ

3.4 สรุปกิจกรรมที่บรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงานของโครงการ (ตั้งแต่ปีแรก – ปีปัจจุบัน) และที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนการดำเนินงานของโครงการ (พร้อมระบุเหตุผลและแนวทางการดำเนินงานในปีต่อไป)

ปีที่ 1 (พ.ศ. 2567)

- กิจกรรมที่ 1 การจัดเวทีชุมชนเพื่อระดมความคิดและจัดทำแผนการดำเนินงานของชุมชน
- กิจกรรมที่ 2 การถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตพืชระบบ GAP
- กิจกรรมที่ 3 การถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตพืชระบบอินทรีย์
- กิจกรรมที่ 4 องค์ความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- กิจกรรมที่ 5 กระบวนการขอรับการขึ้นทะเบียนมาตรฐานการผลิตพืชระบบ GAP และระบบอินทรีย์
- กิจกรรมที่ 6 การนำเทคโนโลยีระบบ Smart Farm อย่างง่ายมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชอาหารของชุมชน
- กิจกรรมที่ 7 การสรุปบทเรียนและถอดองค์ความรู้

ปีที่ 2 (พ.ศ. 2568)

- กิจกรรมที่ 1 การจัดเวทีชุมชนเพื่อระดมความคิดและจัดทำแผนการดำเนินงานของชุมชน
- กิจกรรมที่ 2 การถ่ายทอดองค์ความรู้ธนาคารเมล็ดพันธุ์ชุมชน
- กิจกรรมที่ 3 การถ่ายทอดองค์ความรู้กระบวนการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพเพื่อจัดทำธนาคารเมล็ดพันธุ์ของชุมชน
- กิจกรรมที่ 4 การถ่ายทอดองค์ความรู้กระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์และการคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมของชุมชน
- กิจกรรมที่ 5 การศึกษาดูงานแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอินทรีย์
- กิจกรรมที่ 6 การสรุปบทเรียนและถอดองค์ความรู้
- กิจกรรมที่ 7 การติดตาม สรุปประเมินผล

3.5 สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณตามรายการกิจกรรมที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ

ปีงบประมาณ (พ.ศ.)	งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน (บาท)	งบประมาณที่ใช้จ่าย (บาท)	งบประมาณคงเหลือ (บาท)	หมายเหตุ
2567	170000	170000	-	
2568	169600	169600	-	
2569	-	-	-	
รวม				

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ

โครงการ “หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง)”

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักสวนครัวตามมาตรฐานเกษตรปลอดภัย

ณ หอประชุมโรงเรียนบ้านนางเหลียว ตำบลลำปางหลวง อำเภอกาชา จังหวัดลำปาง

กิจกรรมอบรม การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเห็ดเศรษฐกิจตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
ณ บ้านนางเหลียว ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

ภาพกิจกรรมอบรม

โครงการหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง) ปีที่ 2
ณ แปลงปลูกพืชอาหารชุมชน บ้านป่าเหียง ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

ภาพกิจกรรมอบรม

โครงการหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง) ปีที่ 2

วันที่ 22-24 สิงหาคม 2568

ภาพกิจกรรมอบรม
โครงการหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง) ปีที่ 2
วันที่ 29-31 สิงหาคม 2568

ภาพกิจกรรมโครงการหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง) ปีที่ 2
 กิจกรรม การศึกษาดูงานของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ในเรื่อง การผลิตพืชผักตามมาตรฐานเกษตรปลอดภัยและการผลิต
 เมล็ดพันธุ์คุณภาพเพื่อจัดทำธนาคารเมล็ดพันธุ์ของชุมชน
 ณ บ้านรักผักฟาร์ม ต.วิเชตนคร อ.แจ้ห่ม จ.ลำปาง
 วันที่ 6 กันยายน 2568

กิจกรรมถอดบทเรียนและสรุปองค์ความรู้ของโครงการ “หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์วิถีคนลำปางหลวง (Food Bank ลำปางหลวง)” ปีที่ 2 ณ หอประชุมบ้านนางเหลียว หมู่ที่ 4 ตำบลลำปางหลวง อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง
วันที่ 7 กันยายน 2568

รายชื่อผู้เข้าร่วมอบรม

ลำดับ ที่	ชื่อ/สกุล	ที่อยู่ (หมู่ที่/ตำบล/อำเภอ/จังหวัด)	อาชีพ	รายได้ปัจจุบัน ต่อปี
1	นางสาวสายทอง ธีราช	235 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
2	นางกฤษณา สิทธิวัง	614 หมู่ 10 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
3	นางสาวอุษณีย์ โยสิทธิ์	304 หมู่ 10 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
4	นายสมชาย โนเรือง	318 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
5	น.ส.สมพร คำอ้าย	123 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
6	นายอำนาจ ชัดินนธ์	284 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
7	นางฉลาย ทิพย์ศรีบุตร	51 หมู่ 13 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
8	นางบัวแก้ว อินตะสอน	96 หมู่ 13 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
9	นายเจริญ โชติ	35/1 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
10	นางทองศรี แก่นจันทร์	215 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
11	นายศุภชัย ปันคำ	1 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
12	นายอรรถพงษ์ เขียดใส	67 หมู่ 8 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
13	นางจุฑารัตน์ สุกัน	71 หมู่ 8 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
14	นางสาวรามินตรา หลงไชย	1 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
15	นางสุบิน พุนจา	214 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
16	นางประพันธ์ ตันตะดา	19/1 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
17	นางเอกพจน์ มงคล	300/1 หมู่ 6 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
18	นางบัวบาน การี	26 หมู่ 13 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
19	นางกอบแก้ว วรรณโฆหาร	295 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
20	นางเทียมใจ กันทะชัย	8 หมู่ 8 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
21	นางสาวณชลดา แก้วบุญเรือง	98 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
22	นางสุบิน สิงหา	116/1 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
23	นางสุบิน แผ่นคำ	74/1 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
24	นายบุญช่วย วจิกรรม	144 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
25	นางลมัย ไชยการ	82 หมู่ 11 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
26	นางเหมย โยสิทธิ์	485 หมู่ 10 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
27	นายกมล แสงแก้ว	405 หมู่ 10 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	
28	นางบุญปัน อินทวิชา	505 หมู่ 10 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตรกร	

29	นางดวงดาว เปี้ยประยูร	369 หมู่ 10 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
30	นางสาวผ่องอำไพ ท้าวลังกา	354 หมู่ 10 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
31	นางสมพร มิตตา	97 หมู่ 8 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
32	นางก้อยแก้ว บุญทอง	146 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
33	นางเพ็ญ เป็งคำมา	1 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
34	นางทองศรี เรืองสิริกุล	27 หมู่ 8 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
35	นายฤทธิ ธีราช	144 หมู่ 8 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
36	นายบุญส่ง เรืองคำ	99/1 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
37	นางสาวกฤษณา มาลา	132/1 ม.4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
38	นางเสาวณีย์ สิทธิวัง	171 หมู่ 12 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
39	นางบุญญานารี วิเคียน	100 ม.8 ต.ลำปางหลวง อ. เกาะคา จ. ลำปาง 52130	เกษตร	
40	นางพรนภา เหมยพอง	111 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
41	นางสาววนิดา ปวงคำ	315 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
42	นางสมพร ชิตินนท์	293/1 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
43	นางสาวบุญทาร์ตน์ ไชยกาล	146 หมู่ 8 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
44	นางเตียม ทะโป	470 หมู่ 12 ต. ลำปางหลวง อ. เกาะคา จ. ลำปาง 52130	เกษตร	
45	นางสาวจันทรจิรา ปานิล	208 หมู่ 12 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
46	นางวันเพ็ญ โยสิทธิ	140 หมู่ 12 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
47	นางสมบูรณ์ มูลละอ	211 หมู่ 10 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
48	นายอดิสร อุตรรัตน์	1 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
49	นายธงไชย เชื้อเมืองพาน	1 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
50	นายปรีวัตร ภาลัยแก้ว	1 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
51	นางธนภรณ์ ปันม้า	248 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
52	นางลำดวน บุญเจริญ	294 หมู่ 9 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
53	นางสาวนิตยา ชุ่มศรี	234 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
54	นางทองนวล จอมแก้ว	115/2 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
55	นายวิสูตร พุทธิมา	354 หมู่ 10 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
56	นายธนชัย ไยแก้ว	103 หมู่ 11 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
57	นายทุเรียน ใจอารีย์	41/8 หมู่ 8 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
58	นายมานพ ใจแก้ว	107หมู่ 7 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
59	นายภาณุรักษ์ มูลคำ	21 หมู่ 8 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	

60	นายธนดล ปินทรายมูล	54 หมู่ 2 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
61	นายคุณากร แปงจิตต์	114 หมู่ 9 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
62	นายสอาด สุภายะ	112 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
63	นายอาคม ไชนสาร	211 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
64	นายแก้วมูล วิญญา	539 หมู่ 5 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
65	นายสำรวย สระพิมาย	354 หมู่ 10 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
66	นายณัฐพล บุญมา	73 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
67	นายอภิสิทธิ์ ตีบก้นเงิน	385 หมู่ 11 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
68	นางเพ็ญจันทร์ แดนคำ	42/1 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
69	นางนิชาภัทร์ อดตัน	178 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
70	นางบุญพรทิการ ดวงฟู	43 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
71	นางฐิติพร วิรุฬหิต	328 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
72	นางเพ็ญ เป็งคำมา	1 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
73	นายธงไชย เชื้อเมืองพาน	1 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
74	นายปรีวัตร ภาลัยแก้ว	1 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
75	นายอดิศร อุดรรัตน์	1 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
76	นางนิตยา ธิอุด	1 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
77	นางสาววนิดา ปวงคำ	315 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
78	นางสาวบุญเกต ไยแก้ว	216 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
79	นางทองนวล จอมแก้ว	115/2 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
80	นางสมพร ชัดินนธ์	293/1 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
81	นายอำนาจ ชัดินนธ์	284 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
82	นางสาวสายทอง ธีราช	235 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
83	นางปราณี สิทธิ	170 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
84	นางสาวนภสร สุวรรณวรังกูร	276 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
85	นางกานแก้ว วรรณโวหาร	295 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
86	ณชลดา แก้วบุญเรือง	98 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
87	นายศุภชัย ปันคำ	385 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
88	นายอำนาจ ชัดินนธ์	284 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
89	ดวงใจ ปันแก้ว	318 หมู่ 1 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
90	นายธนดล ปินทรายมูล	54 หมู่ 2 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	

91	นายบุญส่วย วจิกรรม	144 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
92	นางสายเพียร พุแสง	20 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
93	นายเซ็น สุกใส	35 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
94	นายบุญส่ง เรืองคำ	99/1 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
95	นางวรัญญา ชัดินนธ์	125 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
96	นางสุบิน สิงหา	116/1 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
97	นางสุบิน แผ่นคำ	74/1 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
98	นายสมศักดิ์ จันทรตะกูล	104/3 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
99	นางจิราภา ต้นทะดา	19/1 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
100	นางพิชญพร นวลอนงค์	17/1 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
101	นางบุญส่ง ทองสัมฤทธิ์	32 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
102	นางผัด ต้นธาดา	115 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
103	นายสมมี พุแสง	20 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
104	นางคำอ้อย พุนจา	71 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
105	นส.ทองวัลย์ แก้วใจบุญ	87 หมู่ 3 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
106	นางก๊อดแก้ว บุญทอง	146 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	
107	นางสุบิน พุนจา	214 หมู่ 4 ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา จ.ลำปาง 52130	เกษตร	